

telugu paricaya vaacakam raatapani pustakam (Work book : Telugu Introductory Reader) ; **Author** : Dr. P. Dakshinamurthy; **Editor** : Dr. M. Rama Reddy; **Urdu Translator** : Sri Riyasat Ali Taj; **Urdu Editor** : Prof. Mirza AkbarAli Baig; First Edition 1999; PP iv + 118

©

TELUGU AKADEMI
HYDERABAD

Acc. no. 29883

First Edition 1999

Copies : 1000

491.4398
DAK

All rights whatsoever in this book are strictly reserved and no portion of it may be reproduced by any process for any purpose without the written permission of the copy right owners.

Price : Rs. 25 = 00

Printed in India
Lasertypeset at MAN PUBLICATIONS, Hyderabad
Printed at M/s. Creative Offset Printers, Hyderabad
Andhra Pradesh

ప్రవేశిక

తెలుగు మాతృభాష కాని ఉద్యోగులకూ తదితరులకూ రెండోభాషగా తెలుగు నేర్పడం తెలుగు అకాడమి నిర్ణీత కార్యకలాపాల్లో ఒకటి.

తెలుగు అకాడమి రెండు తెలుగు కోర్సులు నిర్వహిస్తున్నది. వాటిలో మొదటిది పరిచయకోర్సు. ఇది నాలుగు నెలలపాటు నిర్వహించబడుతుంది. తెలుగు బొత్తిగా రానివాళ్ళు ఈ కోర్సులో చేరవచ్చు. ఇందులో తెలుగు రాత, సంభాషణలతోబాటు, వాడుక భాషలోని సరళమైన వివిధ వాక్య రూపాలను పరిచయం చేయడం జరుగుతుంది.

రెండోది ఉన్నత కోర్సు. ఇది కూడా నాలుగు నెలలే నిర్వహింపబడుతుంది. పరిచయ కోర్సులో ఉత్తీర్ణులయినవారు కానీ దానితో సమానమైన తెలుగు భాషా పరిజ్ఞానం ఉన్నవారు కానీ ఇందులో చేరవచ్చు. ఈ కోర్సులో తెలుగు భాషా నిర్మాణంతోబాటు సాంస్కృతిక విషయాలను కూడా విపులంగా బోధించడం జరుగుతుంది. నిత్యజీవితంలోను, ఆధునిక పఠన - పాఠన - పత్ర వ్యవహారాల్లోను, ప్రభుత్వ పాలన లోను వాడుకలో ఉన్న తెలుగు భాషను ఈ స్థాయిలో బోధిస్తారు.

ఈ రెండు కోర్సులకు వాచకాలు, పరిచయ కోర్సుకు రాతపని పుస్తకం (వర్క్ బుక్) అకాడమి ప్రచురించింది. ఈ పుస్తకాల్ని అధ్యాపకుల సహాయంతో ఉపయోగించుకోవలసి ఉంటుంది.

పరిచయవాచకంలో ఉన్న పాఠాలు మొత్తం 21. ఆధునిక తెలుగు భాషలో ఉన్న వివిధ వాక్య రూపాలు దీంట్లో పరిచయమవుతాయి. అన్నిటికన్న సరళమైన క్రియారహిత వాక్యాలతో మొదలుపెట్టి పెద్దవాక్యాల వరకు అనేక వాక్య రూపాల్ని దీంట్లో ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది.

ఈ రాతపని పుస్తకంలో వివిధ వ్యాకరణాంశాలకు, వాక్య పరివర్తనకు, అనువాదాలకు, వ్యాసరచన మొ॥ వాటికి సంబంధించిన అభ్యాసాలు పొందుపరచడం జరిగింది. విద్యార్థులు ఒక్కొక్క పాఠమే చదివి, దానికి సంబంధించిన అభ్యాసాలు రాతపని పుస్తకంలో చూసుకొని చెయ్యవచ్చు. ప్రతి ప్రశ్నకు జవాబు రాయడానికి కావలసినంత చోటు ఈ రాతపని పుస్తకంలో ఉంటుంది.

ఈ పుస్తకంలో మొదట, తెలుగు వర్ణమాలను గురించి ఉదాహరణలతో కూడిన వివరణ, దాని మీద అభ్యాసం ఉన్నాయి.

ఇది 1981లో అకాడమి ప్రచురించిన తెలుగు పరిచయవాచకం రాతపని పుస్తకానికి ఉర్దూ అనువాదం. ఉర్దూ ద్వారా తెలుగు నేర్చుకొనే వారికోసం ఈ పుస్తకం ప్రచురిస్తున్నాం.

CONTENTS

ప్రవేశిక

Telugu Alphabet

1

1.	Lesson	24
2.	Lesson	27
3.	Lesson	34
4.	Lesson	40
5.	Lesson	45
6.	Lesson	50
7.	Lesson	53
8.	Lesson	58
9.	Lesson	61
10.	Lesson	66
11.	Lesson	70
12.	Lesson	73
13.	Lesson	77
14.	Lesson	82
15.	Lesson	86
16.	Lesson	90
17.	Lesson	94
18.	Lesson	99
19.	Lesson	102
20.	Lesson	107
21.	Lesson	110

ఐదు పాఞ్చ (పఞ్చ)
aidu 'five'

ఔను جی ہاں - ہاں
aunu yes

CONSONANTS : حروف مصمت

కల خواب
kala 'dream'

కిటికీ کھڑکی دریچہ
kiTikii 'window'

కుండ گھڑا - منکا - گاجر
kuNDa 'pot'

కాకి కూا (కాకా)
kaaki 'crow'

కిలు جوڑ (జంతు)
kiilu 'joint (of bones)'

కురూ سالن - شوربہ
kuura 'curry'

కృషి کوشش - سعی - کادش
krushi 'effort'

కెరటం موج - لہر
keraTam 'wave'

కోడుకు بیٹا - فرزند
koDuku 'son'

కేసు مقدمہ
keesu 'case'

కోడలు بہو
kooDalu 'daughter-in-law'

కైకరం కిక్రం (ایک مقام (قصہ) کا نام)
kaikaram 'name of a village'

కాగిలి کرنا لپٹا لینا - گلے ملنا
kaugili 'embrace'

గది گھر
gadi 'room'

గిన్నె گھڑ - برتن
ginne 'metal vessel'

గుడి గుడి
guDi 'temple'

గాలి ہوا
gaali 'air'

గీత لکیر
giita 'line'

గుడు آشیانہ - گھونسلہ
guuDu 'nest'

గెలుపు	كامياني جيت
gelupu	'victory'
గేదె	بھینس
geede	'buffalo'
గైడు	راسته دکھانے والا
gaidu	'guide'
చక్కెర	شکر قند
tsakkera	'sugar'
చాప	بوریا چٹائی
tsaapa	'mat'
చెల్లెలు	چھوٹی بہن
cellelu	'younger sister'
చేదు	کڑواہٹ۔ تلخی
ceedu	'bitter(ness)'
చైనా	چین (ملک کا نام)
cainaa	'China'
జలుబు	زکام (سردي)
dzalubu	'head-cold'
జాలి	افسوس۔ رحم
dzaali	'pity'

చిన్న	چھوٹا۔ خورد
cinna	'small'
చీమ	چیونٹی
ciima	'ant'
జిల్లా	ضلع
jillaa	'disctrict'
జీతం	تنخواہ (ماہانہ یافت)
jiitam	'slalary'

గృహం	گھر۔ مکان
gruham	'house'
గొడుగు	پھتری
goDugu	'umbrella'
గోడ	دیوار
gooDa	'wall'
గౌను	گون۔ اوپری لباس
gaunu	'gown'
చుట్టం	رشتہ دار۔ قرابت دار
tsuTTam	'relative'
చూపు	بصارت۔ نظر (دیکھنے کی صلاحیت)
tsuupu	'eye-sight'
చొక్క	کرتا قمیص
tsokkaa	'shirt'
చోటు	جگہ (مقام)
tsooTu	'place'
చౌక	مستراح۔ کم خرچ
tsauka	'inexpensive'
జుట్టు	بال (سر کے بالوں کا گچھ)
dzuTTu	'hair'
జుక్క	کان کا زیور۔ کرن پھول۔ جھمک
dzuukaa	'ear-drop'
(کان میں ڈالنے کی دوا)	

జెడ چوٹی
jeDa 'plaited hair'

జొన్న جوار
dzonna 'millet'

జేబు جیب (کیسہ)
jeebu 'pocket'

జోడు جوڑا (دو عدد)
dzouDu 'pair'

జైలు جیل - قید خانہ
jailu 'jail'

జొలి پارچہ بانی
dzauLi textile
(industry etc.)

టమాటా ٹماٹر
TamaaTaa 'tomato'

టిక్కెట్టు ٹکٹ
TikkeTTu 'ticket.'

టాక్సి ٹاکیز (پکچر ہاؤس - سینما گھر)
Taakiisu 'talkies'
(cinema theatre)

టీకా ٹیکہ
Tiikaa "vaccination"

టూక్టీ مختصر
Tuukii 'brief'

టెంకాయ ناریل
Tenkaaya 'coconut'

టీకు ساکوان کی لکڑی
Teeku 'teak(wood)'

టోపి ٹوپی - کلاہ
Toopii 'cap'

టైరు ٹائر
Tairu 'tyre'

టౌను قصبہ (بڑا گانو)
Taunu 'town'

డబ్బు روپیہ پیسہ (رقم)
Dabbu 'money'

డిపో ڈپو
Dipoo 'depot'

డాక్టరు ڈاکٹر - طبیب
DaakTaru 'doctor'

డెక్కు کھر۔سم
Dekka 'hoof'

డొلا کھوکھلا (اندر سے خالی) خول
Dolla 'hollow'

డిగిసా سہاور دیگہ۔حمام کے لیے پانی گرم کرنے کا برتن
Deegisaa 'vessel for bioling'
(bathing) water'

ڈول ڈھول (بجانے کا)
Doolu 'musical drum'

ڈیڑی ڈائری۔روزنامہ
Dairii 'diary'

ڈاؤ شک۔شہ
DauTu 'doubt'

తల سر
tala 'head'

తిట్టు گالی۔دشنام
tiTTu 'scolding,
abuse'

తుమ్ము چھینک
tummu 'sneeze'

తాత دادا۔نانا (دونوں کے لئے استعمال)
taata 'grand-father'

తీపి میٹھاس
tiipi 'sweetness,
sweetmeat'

తుర్పు منسرق
tuurpu 'east'

తృప్తి تشفی۔تسلی۔اطمینان
trupti 'satisfaction'

తెలుగు తెలుగు (తెలుగు زبان)
telugu 'Telugu(language)'

టాటి تاندر۔ٹب
toTTi 'tub'

తేనె شهد
teene 'honey'

టూ باغ
tooTa 'garden,
orchard'

తైలం ماش کا تیل۔طلا
tailam 'oil'

టాడు باریک بھوسی۔کونڈا
tauDu 'bran'

దగు daggu	كھانسی 'cough'	దిగులు digulu	غم افسوس 'sadness'	దువ్వెన duvvena	کنگھی 'comb'
దారి daari	راستہ راہداری 'way'	దీపం diipam	لیمپ چراغ 'lamp'	దురం duuram	دور دوری فاصلہ 'distance'
				దృష్టి ddrushTi	نظر نظر 'eye-sight' 'view'
దెబ్బ debba	ضرب زدہ مار 'blow'			دوڈی doDDi	آمنگن - صحن - پچھواڑہ 'court-yard'
దేశం deeSam	ملک 'country'			దోమ dooma	مچھر 'mosquito'
దైవం daivam	اللہ خدا 'God'			దౌర్జన్యం daurjanyam	ظلم و زیادتی 'voilence'
నల్లి nalli	کھٹل 'bed-bug'	నిచ్చెన niccena	سیڑھی 'ladder'	నుయ్యి nuyyi	باؤل - کنواں 'water well'
నాలిక naalika	جیھڑ زبان 'tongue'	నీడ niiDa	سایہ عکس 'shade, shadow'	నూరు nuuru	سو (۱۰۰) 'hundred'
				నృత్యం nrutyam	رقص - نالچ 'dance'
నెయ్యి neyyi	گھی (روغن زرد) 'ghee'			నొప్పి noppi	درد 'pain'
నేను neenu	میں (واحد متکلم) 'I'			నోరు nooru	منہ (دهان) 'mouth'

బెల్లం bellam	గ్గె 'jaggery'	బొమ్మ bomma	تصویر گڑیا 'doll, picture'
బేలు beelu	بندھن گٹھا (بیل) گانٹھ 'bale (of cotton)'	బోను boonu	بجڑہ 'trap, cage'
మనిషి manishi	شخص آدمی 'person (man or woman)'	మిరియం miriyam	کالی مرچ (لفل) 'pepper'
		ముద్దు muddu	بوسہ پیلا 'kiss'
మాట maaTa	مات لفظ 'word'	మీగడ miigada	بالائی کلائی 'cream'
		ముూడు muuDu	تین سہ 'three'
మెట్టు meTTu	پہیڑی 'step' (of door/ staircase)	మొక్క mokka	پودا برودا 'plant'
మేకు meeku	کیل - سنج (کیلا) 'nail'	మోసం moosam	دھوکہ فریب 'deceit'
మైలు mailu	میل 'mile'	మానం maunam	عموشی سکوت 'silence'
యమున yamuna	جمنా (دریا) '(river) Yamuna'	యుద్ధం yuddham	جنگ 'war'
యాత్ర 'yaatra	مقدس سفر - زیارت عرس 'pilgrimage'		

రంగు rangu	رنگ 'colour'	రింగు ringu	حلقہ 'ring'	రుచి ruchi	مزہ ذائقہ Taste
రాఱి raayi	پتھر (سنگ) 'stone'	రీతి riiti	طرز - طریقہ - طور 'manner'	రూపాయి ruupaayi	روپیہ (سکہ) 'rupee'
రెండు reNDu	» 'two'			రొద roda	شور (آواز) 'noise'
రేపు reepu	کل (آنے والا) 'tomorrow'			రోడ్డు rooDDu	روڈ - سڑک 'road'
రైలు railu	ریل گاڑی 'railway train'			రౌతు rautu	چٹان - بڑا پتھر - گھڑسوار 'horse rider, boulder'
లంగరు langaru	لنگر 'anchor'	లిపి lipi	رسم الخط (طرز تحریر) 'script'	లుంగి lungii	لنگ - لنگی - تھمد 'lungi'
లావు laavu	فربہ - موٹا 'stout (ness)'	లిలా liila	خدا کی قدرت - کرشمہ (ایک خاتون کا نام) 'name of a female person, sport of God'		
లెక్క lekka	حساب کتاب (روپیہ پیسہ کا) 'account, money, sum'	లోట్టి loTTi	لٹی (مٹی کا برتن جس میں سیندم یا تازی نکالی جاتی ہے) 'small earthen pot (used in collecting toddy from the trees)'		

లేడి
leeDi
بهرن
deer'

లోతు
lootu
گہرائی
'depth'

లైసెన్సు
laisensu
اجازت نامہ۔ لائسنس
'licence'

లాడ్ స్పీకరు
lauD spiikaru
لاؤڈ اسپیکر (آلہ مکبر الصوت)
'loud-speaker'

వర్షం
varsham
بارش۔ برسات
'rain'

విత్తనం
vittanam
بیج۔ تخم
'seed'

వృత్తి
vrutti
روزى روٹی کے لئے۔ کام کاج (پیشہ)
'profession, occupation'

వాన
vaana
بارش۔ باراں
'rain'

వీధి
viidhi
گلی۔ کوچہ
'street'

వెన్న
venna
مسک
'butter'

వేడి
veeDi
گرم۔ گرمی (حدت)
'heat'

వోటు
vooTu
ووٹ (رائے دہی)
'vote'

వైద్యం
vidyam
طبی علاج (డాక్ٹری) حکمت (پیشہ طبابت)
'medical treatment or practice'

శంఖం
Sankham
شکمہ۔ ناقوس
'conch'

శివుడు
SivuDu
شیو شکر جی (بھگوان)
'Lord Siva'

శుక్రవారం
Sukravaaram
جمعہ
'Friday'

శాలువా
saaluvaa
شال
'shawl'

శీలం
Siilam
کردار۔ سیرت
'character'

శూన్యం
Suunyam
صفر۔ ندارد۔ خالی
'void, emptiness'

SoNThi 'dry ginger'

Seeshagiri 'name of a male person' Soobha 'name of a female person'

Sailaja 'name of a female' Sauryam 'valour, heroism'

Sharatu 'stipulated condition' shikaaru 'pleasure walk, stroll'

shaavukaaru 'sahukar, seth merchant'

sabbu 'soap' siraa 'ink' sunna 'zero'

saayantram 'evening' siisaa 'bottle' suudi 'needle'

srushTi 'creation'

sekanu 'second' (of measurement of time)

sommu 'money' ornament'

సేద్యం seedyam	کھیتی باڑی - زراعت 'cultivation'	సోమరి soomari	بست - کاہل - سستی 'lazy person'
సైన్యం sainyam	فوج 'army'	సౌకర్యం saukaryam	آسانی - سہولت 'convenience'
హక్కు hakku	استحقاق - حق 'right, privilege'	హిందువు hinduvu	ہندو 'Hindu person'
హాలు haalu	بڑا کمرہ ہال 'hall'	హీటరు hiiTaru	برق چوٹھا (ہیٹر) 'heater'
హెచ్చు hetstu	زائد - فاضل - زیادہ 'excess, more'	హుండ్ huNDi	ہنڈی (ایک طرح کا خانگی چیک) 'hundi'
హీలన heeLana	تضحیک - مذاق اڑانا 'mokery'	హునుడు 'huuNuDu	ہن (ہندوستان کی ایک قدیم قوم یا خاندان) 'a Hun' (of race)
హైదరాబాదు haidaraabaadu	حیدر آباد 'Hyderabad'	హృదయం hrudayam	ضمیر - دل 'heart'
		హోలీ hooLii	ہولی (تہوار) 'festival Holi'
		హౌదా haudaa	ہودہ - عماری 'Seat arranged one elephant'

باتھی پر بیٹھنے کے لئے سجائی گئی بیٹھک

The following items consist of geminates :

مختلف حروف کی دوہری آوازیں (مشدد الفاظ)

అక్క akka	خواہر (بڑی بہن) 'elder sister'	మొగ్గ mogga	'bud'	అచ్చు atstu	چھاپ - چر - نقش - چھاپ 'print'
మజ్జిగ maJjiga	چھانچ 'butter milk'				

కట్ట kaTTa	پلندہ بنڈل (کٹہ گڈی) 'bundle' (of books etc.)	చెడ్డ ceDDa	خراب 'bad'	అత్త atta	ساس۔ مومانی۔ چچی 'aunt'
అద్దం addam	آئینہ 'mirror'	అన్నం annam	کھانا (طعام) 'cooked rice'		
కప్ప 'kappa	مینڈک 'frog'	డబ్బు Dabbu	روپیہ پیسہ۔ رقم 'money'	అమ్మ amma	ماں۔ اماں (ام) 'mummy,
కొయ్య koyya	چوبی کھوئی (لکڑی کا) 'wood(en)'	గుర్రం gurram	گھوڑا۔ اسب 'horse'	తెల్ల tella	سفید 'white'
మువ్వు muvva	گھنٹی (جورہ کر بجتی ہے) 'tinkiling bell'	బస్సు bassu	بس (موٹر) 'bus'	బిల్లా biLLa	دوا کی گولی۔ قرص 'tablet'

The following items consist of the various consonants joined into clusters :

مخلوط آوازیں (حروف مصمت کا باہمی جوڑ)

రక్తం raktam	خون 'blood'	రుక్మిణి rukmiNi	رکمنی (عورت کا نام) 'name of a female person'	వాక్యం vaakyam	جملہ۔ فقرہ (کلام) 'sentence'
చక్రం cakram	پہیہ۔ چاک۔ چکر 'wheel'	సౌఖ్యం saukhyam	سکھ۔ چین۔ آرام 'comfort'	వాఙ్మయం vaangmayam	علم ادب۔ زبان و ادب 'language and literature'
వజ్రం vajram	ہیرا 'diamond'	జ్ఞానం jnaanam	عقل و دانش 'wisdom'		

கட்டம் கட்டம்
kaTNaM 'dowry'

கூதம்
kuTra

سازش-فریب

'conspiracy'

பைட்டு
poTlam

'packet'

புறியா

'justice'

ஆத்மா
aatma

'soul'

மாதிரி
maatra

'pill'

دوا کی گولی (پھوٹی)

நாய்யம்
nyaayam

'justice'

انصاف-عدل

'justice'

சுப்ரதா
Subhrata

'cleanliness'

வர்தகம்
vartkam

'trade'

تجارت-بیوپار

'trade'

சூரியுடு
SuuryuDu

'Sun'

سورج-آفتاب

'Sun'

தூர்பு
tuurpu

'east'

புஸ்தகம்
pustakam

'book'

کتاب

'book'

சாஸ்திரம்
Saastram

'science'

சம்ஸ்கிருதம்
samskrutam

'Sanskrit language'

संस्कृत (زبان)

وضاحتی نوٹ یا نکتہ

فائدہ

مندرجہ بالا الفاظ میں آپ دیکھیں گے کہ حرف کی آوازیں "مفرد" نہیں ہیں، ان میں دوسری آوازیں بھی شامل ہیں۔ جیسے 'a' میں 'e' اور 'o' کی آواز مخلوط (ملی ہوئی) ہے۔ 'c' میں 'k' اور 'g' کی آواز مل کر آ رہی ہے۔ اسی طرح لفظ سنسکرت 'samskrutam' میں تین آوازیں اکٹھی ہو گئی ہیں 's' 'k' اور 'r'۔ اسی قسم کی آوازوں کو قواعد کی اصطلاح میں مخلوط آوازوں (یا مخلوط حروف) سے تعبیر کیا جاتا ہے۔ تگور زبان میں آنے والی ایسی "مخلوط آوازیں" اصل سنسکرت زبان سے لئے گئے الفاظ میں پائی جاتی ہیں۔ چنانچہ 'samskrutam' (گنا نام) 'matru' (ماترو) 'nyayam' (نیایم) 'shastram' (شاسترم) جیسے تمام الفاظ سنسکرت سے لئے گئے ہیں۔ (مترجم)

اعراب اور مد (زیر زیر، پیش یعنی الف 'واو' اور یا مختصر اور طویل آوازیں) وود (دیر گھمبولہ)

The following items in pairs, show a contrast in the length of vowels in the initial position.

یعنی تلگویش حروف علت (آ-ای-آی- اور او اڈ) اور ان کی طویل آوازیں (دیر گھمبولہ)

అ-ఆ :	అది - ఆది	adi - aadi	آدی (آ-ا)
	గది - గాది	gadi - gaadi	گدی (گ-گا)
	వరి - వారి	vari - vaari	وری (و-وا)
	కలం - కాలం	kalam - kaalam	کلم - کالم (ک-کا)
ఇ-ఈ :	ఇనుము - ఈను	inummu - iinu	ای-آی (ای-آی)
	గిత్త - గీత	gitta - giita	گیتا (گ-گی)
ఉ-ఊ :	ఉరి - ఊరి	uri - uuri	اری (ا-آو)
ఎ-ఏ :	ఎనుము - ఏనుగు	enumu - eenugu	انو-آنو (ا-آے)
	మెతుకు - మేకు	metuku - meeku	می-مے (م-مے)
	పెద్దవాడు - పేదవాడు	peddavaaDu - PeedavaDu	دیر گھمبولہ (مدودہ) لبی آوازیں
			(پ-پے) پیداوارڈ - پے-دا- وارڈ
ఒ-ఓ	ఒడి-ఓడి	oDi - ooDi	اڑی-آوڑی (ا-آو)
	కోడి-కోడి	kodi - kooDi	کڑی-کوڑی (ک-کو)
	మొదలు - మోదలు	modalu - moodalu	مدلو - مدولو (م-مو)

The following items in pairs show a contrast in the quality of consonants

تشکیل اور لپن آوازیں (آوازیوں کا تبدیل ہونا۔ فرق و امتیاز)

ک کی آواز کا گ میں بدلتا
ک - گ :
ک - گ

کارو - گارو
karuvu - garuvu

کالی - گالی
kaali - gaali

کوڈالو - گوڈالو
kooDal - gooDal

پاک - پاگ
paaka - paaga

پڈک - پڈگ
paDaka - paDaga

پیروک - پیروگ
peruku - perugu

چ کی آواز میں تبدیل ہوتا۔
چ - ج :
چ = ج

تسارو - دزارو
tsarupu - dzarupu

تسٹو - دزٹو
tsuTTu - dzuTTu

گوتسٹو - گودزڈو
guttsu - gudzdzu

ٹ کی آواز کا "ڈ" میں بدل جانا
ٹ - ڈ :
ٹ = ڈ

اٹا - اڈا
aaTa - aaDa

اوٹو - اوڈو
ooTu - ooDu

کوٹی - کوڈی
kooTi - kooDi

త - ద :

చేత - చేద
చేత - చేద

ceeta-ceeda - کی آواز ڈ کی آواز میں بدل جاتی ہے۔

మోత - మోద
మోత - మోద

moota - mooda

ప - బ :

పరువు - బరువు
పరువు - బరువు

paruvu - baruvu - پ کا ب کی آواز میں تبدیل ہونا

పాట - బాట
పాట - బాట

PaaTa - baaTa

ణ-న :

రాణి - రాని
రాణి - రాని

raaNi - raani

ల - ల :

కల - కళ
కల - కళ

kala - kaLa

కల్లు - కళ్లు
కల్లు - కళ్లు

kallu - kaLLu

ముల్లు - ముళ్లు
ముల్లు - ముళ్లు

mullu - muLLu

ట - త :

కోట - కోత
కోట - కోత

kooTa - koota

ٹ کا ڈ کی آواز میں بدل جاتا۔

కోటి - కోతి
కోటి - కోతి

kooTi - kooti

పాట - పాత
పాట - పాత

paaTa - paata

మూట - మూత
మూట - మూత

muuTa - muuta

డ - ద :

పాడ - పాద
పాడ - పాద

poDa - poda

د کی آواز ڈ میں بدل جایا کرتی ہے۔

పాడి - పాది
పాడి - పాది

poDi - podi

గుడ్డు - గుడ్డు	guDDu - guddu (تشدد)	د - ڈ
గడ్డో గడ్డో		
పాడుగు - పాడుగు	poDugu - podugu	د = ڈ
పొడగో పొడగో		
కొడుకు - కొరుకు	koDuku - koruku	ر - ڈ
కొడగో కొరుగో		
అడుగు - అరుగు	aDugu - arugu	الفا
అడగో అరుగో		
ఆడు - ఆరు	aaDu - aaru	الفا
ఆడో ఆరో		
వాడు - వారు	vaaDu - vaaru	ایضاً
వాడో వారో		

The following pairs of items contain geminates in the second **column**

اکھری اور دوہری (مشدد حروف اور غیر مشدد) آوازیں۔

مشدد	غیر مشدد	క-క :	పకపకలు - పక్కపక్కలు	pakapakalu - pakkapakkalu
		క క	పక్క పక్క	
		గ-గ :	మొగ - మొగ	moga - mogga
		గ గ	మగ మగ	
		చ-చ :	నాచు - నచ్చు	naatsu - natstsu
		చ చ	నాచు నాచు	
		జ-జ :	పూజ-మజ్జిగ	puuja - majjiga
		జ జ	పూజ మజ్జిగ	
		ట-ట :	అట-అట్ట	aaTa - aTTa
		ట ట	అట అట	
		డ-డ :	అడు - అడ్డు	aaDu - aDDu
		డ డ	అడు అడు	
		త-త :	కొత - కొత్త	koota - kotta
		త త	కొత కొత్త	

د - دھ : د د	గద - గద్ద గదా గదా	gada - gadda
న - న్న : న న	మొన - మొన్న మొన మొన	mona - monna
ప - ప్ప : ప ప	చాప చొప్ప చాప చొప్ప	tsaapa - tsoppa
బ - బ్బ : బ బ	డాబా - డబ్బా డాబా డబ్బా	Daabaa - Dabbaa
మ - మ్మ : మ మ	దోమ - దొమ్మ దొమ దొమ	dooma - domma
య - య్య : య య	కాయ - కొయ్య కాయ కాయ	kaaya - koyya
ర - ర్ర : ర ర	బార - బర్రె బార బార	baara - barre
ల - ల్ల : ల ల	చలి - చల్ల چله (سله) چلی (سلی)	tsali - tsalla
వ - వ్వు : వ వ	బావ - బువ్వు బావా బావా	baava - buvva
స - స్స : స స	బస - బస్సు بس بسو	basa - bassu
ళ - ళ్ల : అల్ల అల్ల مشدد غیر مشدد	కళ - కల్ల కల్ల కల్ల	kaLa - kaLLeM

In connected speech, when a final i is followed by aa the resultant sound is æ.

مربوط جٹن نحص (بدوران) گفتگو و تحریر زاید زبر لگانے پر مد (س) سے بدل جاتے ہیں یعنی اور ای کی آواز آ (الف + مد) سے بدل جاتی ہے

پللا pillā + ا؟ + aa ? پلا = آ + پلا = پلا؟ = pillāa ? 'a girl ?'
پلا = آ + پلا؟

پللی pilli + ا؟ + aa ? پلا = آ + پلا = پلا؟ = pill æ 'a cat ?'

بند بنداؤ
بند baNDa + ا؟ + aa pu بندا + آ + پلا = بنداؤ = baNDaapu 'stop the boulder'
(پتھر کو روکو)

بندی baNDi + ا؟ + aa pu بندی + آ + پلا = بنداؤ = baNDæpu 'stop the cart'
(کیل گاڑی کو روکو)

دوہا دوہا = دوہا (دوہا) = دوہا mosquito

مامی پندو ماما پندو = ماما پندو (ماما پندو) = ماما پندو mango fruit

میں میں = میں (میں) = میں we

وارم وارم = وارم (وارم) = وارم week

سال سال = سال (سال) = سال the year

ماں ماسن = ماسن (ماں) = ماسن meat

سیر سیر = سیر (سیر) = سیر lion

خالی جگہوں کو مناسب (موزوں) تگلوں (حروف سے) پر کرو، 1

سہولت کے لئے ان الفاظ کے محاذی ان کے معانی بھی دے دے گئے ہیں

(a)

کل (آنے والا) ... پتہ ... کھیل ... (سادہ (لین) الفاظ (غیر مشدد الفاظ)

ریل = ... نغمہ گیت = ... مکھی = ...

سفوف = ... دریا = ... تختی = ...

ٹوپی = ... سالن = ... فن = ...

بد معاش - آوارہ = ... ہونٹ = ... عمارت = ...

(b)

مشدد الفاظ ... تعمیر - عمارت ... بڑی بہن ...

تمار سو ... لڑو ... کلی ... (ایک شاعر کا نام)

لکڑی کی بڑی کھچی ... پتیل ... برائی ...

چوپینہ - لکڑی ... حد = ... چھانچ ...

بلی = ... پی گنارورم ... X ... گچ۔ گچی ... X

روا ... ر بڑائی۔ عظمت ... K ... منغر ... ٧٥
(موٹا آٹا۔ سوچی)

گھنٹے ... X ... شکر ... ٧ ... ٹیڑھا ... K ... ٥٥

دھوپ ... ٥ ... مرغ۔ مرغا ... ٧ ... لنگا ... K ... ٥

عطا۔ دین۔ کرامت ... ٧ ... رخسار (گال) ... ٥ ... مہی کالوٹا ... ٥ ...
(ولیں کی طرف سے)

خوبصورتی ... ٥ ... آبخورہ ... ٥ ... سو۔ صد ... ٥ ...
حسن و جمالی

شہر ... ٥ ... علم ادب ... ٥ ... خون۔ لہو ... ٥ ...

مدراس (شہر) ... ٥ ... سلطنت۔ ریاست ... ٥ ... لگن۔ شادی ... ٥ ...

تشبہ ... ٥ ... پدما = کنول ... ٥ ... نیکی ثواب = ... ٥ ...
اپنا = کھانے کا دلیہ (پھول کا نام)

صفائی ... ٥ ... نانا صفائی ... ٥ ... سفر زیارت ... ٥ ...
ستھرائی ظلم

... بیوپار تجارت ۸۰ ...

శివాలా (నామ) మల ...

تیج دار کیل۔ اسکرو

Exercise - II

2. اپنے ہم جماعتوں (ہم درس) کے نام لکھئے۔
 2. میں تارگاتی ویدیا رڈل پے رڈل رایتونڈی۔

ذیل میں دو کالم دے گئے ہیں الف اور ب۔ کالم الف میں تلگو ضمیریں ہیں اور کالم ب میں متعلقہ اسماء۔ مناسبت کا لحاظ کرتے ہوئے دونوں کے جوڑ ملائے تاکہ ٹھیک ٹھیک مطلب ادا ہو۔

1. నీరు	---	---	---	---	రేడియో
2. అది	---	---	---	---	ఇంజనీరుగారు
3. వాడు	---	---	---	---	మంత్రిగారు
4. ఆయన	---	---	---	---	పాపాయి
5. ఈమె	---	---	---	---	నటుడు
6. ఇతను	---	---	---	---	శారదమ్మగారు
7. ఇది	---	---	---	---	మాస్టరుగారు
8. ఈమె	---	---	---	---	బుజ్జిబాబు
9. ఈయన	---	---	---	---	గాయకురాలు
10. ఆమె	---	---	---	---	యూసఫ్
11. వారు	---	---	---	---	నర్సు
12. అతను	---	---	---	---	డాక్టరుగారు

پچھے (سابق میں) دے گئے ضمائر شخص میں سے کوئی دس ضمیریں لیجے اور ان سے تلو کے سوالیہ جملے (کون / کیا) بنائے۔

1. --- --- --- --- --- ?

2. --- --- --- --- --- ?

3. --- --- --- --- --- ?

4. --- --- --- --- --- ?

5. --- --- --- --- --- ?

6. --- --- --- --- --- ?

7. --- --- --- --- --- ?

8. --- --- --- --- --- ?

9. --- --- --- --- --- ?

10. --- --- --- --- --- ?

Exercise - III

ایسے جملوں کی نشان دہی کیجئے جن میں گارد (لاحقہ) لفظ درست پایا جائے اور پھر ان جملوں کی انگریزی یا اردو لکھئے

1. واڈو راماڈوگارو.
2. آوید سوندرممگارو.
3. ادی آوگارو.
4. اتھنم رంగاروگارو.
5. ویرو سوبرامنیانگارو.
6. ویرو یادگریگارو.
7. آمے سوشیلگارو.
8. وارو سرفینیدےگارو.
9. کھائنم سوبھاروگارو.
10. کھوید سوبھاروگارو.
11. آرنم سوبھاروگارو.
12. اتھنم دینگگارو.
13. ادی پاپایگارو.
14. کھمے تپنرگارو.

Exercise - I

مندرجہ ذیل کے الفاظ کی جمع لکھئے۔ ۱

بنی نھ

مند ۲۰۷

حسن جمال

ناخن ۲۰۸

جگہ۔ مقام

موسل ۲۰۹

بندر ۲۱۰

بیل گاڑی ۲۱۱

میل (فاصلہ)

کاشا ۲۱۲

گڑھا

بند۔ بند۔ کٹ ۲۱۳

یہ چیز

وہ شخص (معمولی)

۲ ذیل کے جمع کے الفاظ کے لئے تلگویش واحد لکھئے۔

کام

پتھر (پتھر واحد) ۲۱۴

شہر قصبہ

۲۱۵ (یہ) وہ چیزیں

تاندیں

۲۱۶ (وہ) یہ لوگ

ریلیں

۲۱۷ (نن) قنوں

పెళ్ళిళ్ళు	شادیاں	పాలాలు	کھیت (جمع)
యువకులు	نوجوانان	నోట్లు	نوٹ
సంచీలు	تھیلے. تھیلیں	రోడ్లు	روڈ

Exercise - II

1. దీర్ఘగమ్యు (آء = ا) దీర్ఘగమ్యు (سوالیہ) میں تبدیل کیجئے (یعنی یہ آخر میں بکو کو آء دیرگممو سے بدل دیجئے)

(క) అతను గోపాలరావు.
(చ) ఆమె జానకమ్మగారు.
(ట) అది సిటీబస్సు.
(త) ఆయన గంగారెడ్డిగారు.
(ప) వీరు శర్మగారు.
(గ) అవి కాయితాలు.
(జ) వాడు కిశోర్బాబు.
(డ) ఇది కవిత.
(ద) వీళ్ళు అమ్మాయిలు.
(బ) ఇవి సినిమా హాళ్ళు.

2. ఇది పుస్తకమా ?

సوال : کیا یہ ایک کتاب ہے ؟

ఔనండి; ఇది పుస్తకం.

ثبت جواب : ہاں یہ ایک کتاب ہے ۔

కాదండి; ఇది పుస్తకం కాదు.

منفی جواب : نہیں یہ ایک کتاب نہیں ہے

ہدایت : ثبت اور منفی جوابات کے لئے اوپر ایک نمونہ دیا گیا ہے۔

غور کرو کہ ایک ہی سوال کے دو جوابات (ثبت و منفی) ہاں یا نہ میں کس طرح (تکلیفیں) دے جاتے ہیں۔
اسی انداز اور نمونہ کے پیش نظر ذیل میں دے گئے سوالات کے جوابات لکھئے رہناے

అది కలమా ?	ثبت جواب
ఆయన సూరయ్యగారా?	منفی جواب
ఆమె రాధా?	ثبت جواب
ఇవి బల్లలా?	منفی جواب
అవి లారీలా?	ثبت جواب
వాళ్ళు గుమాస్తాలా?	منفی جواب
ఆవిడ గాయకురాలా?	ثبت جواب
వాడు బుజ్జిబాబా?	منفی جواب
ఇది నదా?	ثبت جواب
ఇవి కోట్లా?	منفی جواب

Exercise - III

ذیل میں دے گئے تگلو جملوں کا ترجمہ انگریزی میں کیجئے۔

ఇది ఆఫీసు.
ఆయన మంత్రిగారు.
అది రేడియో
ఇవి పైళ్ళు.
వారు డైరెక్టరుగారు.
ఆమె ప్రతిభ.
ఇది ఆస్పత్రి కాదు.
వాడు పిల్లవాడు.
వీళ్ళు యువతులు.
అవి కుర్చీలు కాదు.

ایش کے انگریزی / اردو جملوں کا ترجمہ تگلوں میں کیجئے۔ اسم اشارہ قریب (یہ) اور اسم اشارہ بعد (وہ) کی مشق :- 2

... ... یہ صاحب رنگنہاد سن ہیں۔

... ... یہ پنسل ہے۔

... ... وہ شاتا (لڑکی) ہے

... ... یہ ایک میز ہے۔

... ... یہ ایک کاغذ ہے۔

... ... یہ صاحبہ استادنی ہیں۔

... ... وہ ڈاکٹر ہے۔

... ... یہ (ایک) قلم نہیں ہے

... ... وہ بالادیلوی ہے۔

... ... وہ انجسٹر نہیں ہے۔

Exercise - IV

... ... وہ جاز ہے۔

..... ہے نا؟

అది విమానం కదూ?

A-1 ఔను; అది విమానమే.

ہاں وہ جاز ہی ہے۔

A-2 కాదు, అది విమానం కాదు.

نہیں وہ جاز نہیں ہے۔

اوپر دے گئے نمونے کے مطابق ذیل کے جملوں کا جواب مثبت, منفی میں
(حسب صراحت) دیجئے۔

(క) ఇది ఆఫీసు కదూ?

....

مثبت

(చ) వాడు గోపాల్ కదూ?

....

منفی

(ట) ఆమె అరుణ కదూ?

....

مثبت

(త) ఆయన ప్రకాశరావుగారు కదూ?

....

منفی

(వ) అది బస్సు కదూ?

....

مثبت

(గ) అతను మోహనరావు కదూ?

....

منفی

(జ) వారు ప్రాఫెసరుగారు కదూ ?

....

مثبت

(డ) ఇది కోకిల కదూ?

....

منفی

(ద) ఈయన శ్రీనివాసరెడ్డిగారు కదండీ?

....

مثبت

(బ) ఈమె నిర్మలాదేవిగారు కదండీ ?

....

منفی

(ضمار شخصى كى مختلف حالتى)

Exercise - I

ذيل كى جملوں ميں خالى جگہوں كو مناسب ضمار سے پر كرو۔

(ك) ఇది	పుస్తకం.	میرا
(خ) ఆయన	డైరక్టరుగారు.	ہمارے
(ط) ఈమె	చెల్లెలు కదూ?	تمہاری۔ آپ کی
(ث) అది	కారు కాదు.	ان کی۔ اس کی
(د) అవి	చీరలు.	اس کی (عورت کیلئے)
(ر) అది	బంగళా	ان کا
(ز) అది	చొక్కా కదూ?	تمہارا، آپ کا
(ذ) ఇది	సంచికాదు..	اس کا۔ اس کی (تھیلا یا تھیلی)
(د) అవి	కుర్చీలు?	کسی۔۔ کن کی؟
(ب) అది	పుస్తకం?	کونسی کیا؟
(ی) ఇది	ఊరు?	کونسا۔ کونسی؟

- (د) کھٹو راسماری کھٹو ضمیر اشارہ بعید = وہ
- (ه) سکاٹرو رڈیگاری سکاٹرو ضمیر اشارہ قریب = یہ
- (و) اددی فیلو ان کی (تعطیلی)

Exercise - II

ذیل کے جملوں کے لئے (اردو یا انگریزی سے) تلو جملے لکھئے۔

- (a) یہ اس کا قلم ہے
- (b) وہ ان کی ساری ہے
- (c) یہ میری سائیکل ہے۔
- (d) وہ ان کی کار ہے
- (e) یہ فائل (مثل) تمہاری / آپ کی ہے۔
- (f) وہ اس کا مکان ہے

(g)	وہ میرے والد ہیں۔
(h)	وہ تمہارا خط ہے
(i)	یہ ہمارا کتا ہے
(j)	تمہارا وطن کونسا ہے

ذیل کے تگلو جملوں کا ترجمہ اردو یا انگریزی میں کیجئے۔ 2

(د) ఈమె మా అక్కయ్య.
(చ) ఇది మన బస్సు.
(ట) అది నా కుర్చీ.
(త) ఇసే నే పుస్తకాలు.
(స) అసే మీ ఉత్తరాలు.
(గ) ఇది వాళ్ళ ఇల్లు.
(జ) ఈమె అతని భార్య.
(ఙ) అది సీరి రుక్క.

(ద) ఇది వాడి పెన్నిలు.
(బ) అది దీని గౌను.
(య) ఇది ఎవరి సంచీ?
(ర) మీ ఆఫీసు ఏ ఆఫీసు?
(ల) ఆ కారు ఎవరి కారు?
(వ) ఈ పేరు ఎవరి పేరు?
(శ) రామయ్యగారి కోటు ఏ కోటు?
(ష) ఆయన ఉద్యోగం ఏం ఉద్యోగం?
(స) ఆమె అత్తగారి ఊరు ఏమిటి?
(హ) మాలతి భర్త ఎవరు?

Exercise - III

ضمير کی مختلف حالتیں - صفت ضمیری و اشارہ

(అతను)

(అతను)
(ఈయన)
(ఆమె)
(వారు)
(ఇది)
(ఈవిడ)
(ఎవరు)
(ఆయన)
(వీరు)
(ఈమె)

Exercise - IV

ذیل میں دے گئے الفاظ (اجزائے کلام) کو ایسی ترتیب میں لکھئے کہ وہ مکمل
جملے بن جائیں۔

(క) పైలు - మీ - ఇది
(చ) చిన్న - మా - ఊరు - ఊరు
(ఓ) మొగుడు - ఎల్లమ్మ - మల్లయ్య

(త) ఎంబాసిడరు - అన్నయ్య - మా - కారు

... ..

(ప) అత్తగారి - బొంబాయి - మీ - ఊరు - కదూ?

... ..

(గ) లెక్కరరు - కాలేజీ - అన్నయ్య - వాళ్ళ

... ..

(జ) కట్నం - అబ్బాయి - ఆ - లక్ష - రూపాయిలు

... ..

(డ) కామేశ్వరి - మామయ్యగారి - మా - పేరు - అమ్మాయి

... ..

(ద) పాట - అది - కదూ - బాలమురళీకృష్ణ

... ..

(ట) కాదు - రాష్ట్రం - తమిళనాడు - మన

... ..

Exercise - I

خالی جگہوں کو ان اعداد مناسب سے پر کیجئے۔ 1

(ک) اسی	ہاٹھ	ایک
(چ) اسی	کڑیوں	دو
(ٹ) اسی	تھیں	تین
(ث) اسی	بڑیوں.	چار
(ط) اسی	پنکٹوں.	پانچ
(ز) اسی	سندھ	چھ
(ح) اسی	کڑیاں.	سات
(د) اسی	گدوں	آٹھ
(د) اسی	آٹھ.	نو
(ب) اسی	گناؤں	دس

ہندسوں کی مدد سے ذیل کے سوالات کے جوابات دیجئے۔ 2

(ک) واٹھ وینٹھ مندی پیلوں؟

گیارہ

41

(ప) ఇది మంచి పుస్తకం.
(గ) అది చెడ్డ పని.
(జ) ఇది తెల్ల కాయితం.
(ఙ) అది పాట్టి గోడ.
(చ) ఇది నల్ల కారు.
(ఛ) అది పాడుగాటి కర్ర
(య) ఆయన లావుపాటి మనిషి.
(ర) ఈమె సన్నటి మనిషి.
(ల) మీ ఊరు ఎటువంటి ఊరు?
(వ) మా ఊరు చక్కని ఊరు.

ذیل کے جملوں کا تگلو میں ترجمہ کیجئے :- 2

- (a) یہ کالی بلی ہے
- (b) وہ چھوٹی (تگ) لگی ہے۔
- (c) یہ بڑا شہر ہے۔
- (d) وہ (ایک) نیا قلم ہے۔
- (e) میرا گھر چھوٹا ہے۔
- (f) یہ اچھی دوا ہے
- (g) وہ سفید قمیص ہے
- (h) وہ پرانی ساری ہے
- (i) وہ لمبا (ٹیل) میز ہے
- (j) وہ کس قسم (قاش) کا آدمی ہے۔

Exercise - III

పాడవు, పెద్ద , చిన్న, చెడ్డ, మంచి

ایسے دس جملے بنائے جن میں صفات استعمال کی گئی ہوں۔ جیسے

- (క) --- --- --- --- ---
- (చ) --- --- --- --- ---
- (ట) --- --- --- --- ---
- (త) --- --- --- --- ---
- (ప) --- --- --- --- ---

(X)	---	---	---	---	---
(2)	---	---	---	---	---
(3)	---	---	---	---	---
(4)	---	---	---	---	---
(2)	---	---	---	---	---

ضمار (تخصيص و تملك)

Exercise - I

ذیل میں دے گئے نمونہ کے مطابق کالم A کے جملوں کو تبدیل (ضمیر) I

کر کے کالم B میں لکھئے تاکہ تخصیص یا تملیک کا مفہوم پیدا ہو۔

(A)

(B)

(i) ఇది నా గది. یہ میرا کمرہ ہے

مثال :- یہ کمرہ میرا ہے ఈ గది నాది

(ii) ఇవి నా పుస్తకాలు. یہ میری کتابیں ہیں

یہ کتابیں میری ہیں۔ ఈ పుస్తకాలు నావి.

(a) ఇది నా సంచి.

(b) అది మా కుక్క.

(c) ఇది నీ ఉత్తరం.

(d) అది మీ పుస్తకం.

(e) ఇవి మా కుర్చీలు.

(f) ఇది ఆమె కలం.

(g) అది ఆయన కారు.

(h) ఇది మన క్లాసు.

(i) అవి నా పైళ్ళు.

(ii) ఇవి మీ గదులు.

2. نیچے سوالیہ جملوں کے دو نمونے دے گئے ہیں۔ انھیں پیش نظر رکھ کر (سوالیہ جملوں کو ملا کر) خالی جگہوں کو پر کیجیے۔

(A)

(B)

(i) ఇది ఎవరి కారు? ఇది ఎవరిది? ఈ కారు ఎవరిది? ఇది ఎవరిది? ఈ కారు ఎవరిది? ఈ కారు ఎవరిది?

(ii) ఇవి ఎవరి పుస్తకాలు? ఇవి ఎవరి పుస్తకాలు? ఈ పుస్తకాలు ఎవరివి? ఈ పుస్తకాలు ఎవరివి? ఈ పుస్తకాలు ఎవరివి?

(క) ఇది ఎవరి కుక్క?

(చ) ఇవి ఎవరి చెప్పులు?

(ట) అది ఎవరి బొమ్మ?

(త) అవి ఎవరి కాయితాలు?

(ప) మీ ఊరు ఏ ఊరు?

(గ) ఈ ఇల్లే మా ఇల్లు

(జ) ఆ పిల్లి వాళ్ళ పిల్లి.

(ఝ) ఇది మన పొలం.

(ద) అది పిల్లల బడి

(బ) నీది ఏ సైకిలు?

Exercise - II

مندرجہ ذیل میں سے کسی دس الفاظ سے جملے بنائے۔
(جملوں میں استعمال)

ఆయనది	దానిది	ఏది	చిన్నది
అతనివి	వాటిది	ఎవరివి	మంచివి
ఆమెది	వాళ్ళవి	ఎలాటిది	రామరావుది
మావి	దేనిది	ఎర్రటివి	ఆఫీసర్లవి

(క) (గ)

చ) (జ)

(ట) (ఠ)

(త) (ద)

(ప) (బ)

Exercise - III

ان بے ترتیب الفاظ (اجزائے کلام) کو ٹھیک طریقہ سے جوڑ کر جملے بنائے۔

(క) చెల్లెలి చిన్న పిడరు మామగారు మా

(చ) మంచివి తమ్ముడి మా పుస్తకాలు
(ట) నా హిందీవి పత్రికలు
(త) సినిమా ఆ తెలుగుది
(ప) వాళ్ళది బాధ ఎవరి
(గ) గౌనూ శాటిన్‌వి రిబ్బన్‌లూ కమల
(జ) నా పెద్దది గొడుగు
(డ) నోరు మీ పెద్దది అత్తగారి
(ద) స్కూటరు అక్కయ్యత్తైరు మా కంపెనీది కొత్త
(బ) నల్లటివి వకీలుగారి మా కుక్కలు
(య) చీర రాధ ఎర్రటిది
(ర) మా కొత్తవి కుర్చీలు ఆఫీసు
(ల) పైలు కొత్త ఇది
(వ) 'జనపదం' రంగాచార్యది నవల

Exercise - IV

اردو انگریزی میں اشارات کے مطابق خالی جگہوں کو (تنگو جوابات سے) پر کیجئے

(A)

(B)

(ک) آ گاںو ٲٲرررر?	= ہمارے بچے کا ہے
(چ) آہ کورپےلر ٲٲرررر?	= مسٹر رارار آ کا
(ط) آمہ ٲلاررررر?	= اکر اچھا آدمی
(ث) آہ برارنر ٲٲرررر?	= میرے دفتر کا
(ط) وارل کورک ٲلارررر?	= کالے رنگ کا
(آ) مے آٲٲلر ٲلارررر?	= سرخ اشرار
(آ) آ ٲلرل ٲٲرررر?	= مسٹر شرما کا
(آ) آہ کارر ٲٲرررر?	= حکومت کار کر
(آ) آہ ٲٲٲلر آہررر?	اس ٲوڑے کار کر
(آ) آ ہررررر رہررر ?	تنگو کتا ہل کار کر

Exercise - I

خالی جگہوں کو مناسب الفاظ سے پر کرو

(ک)	ಇದಿ	ನೊಲ	(پہلا)
(చ)	అది	కుర్చీ.	(دوسرا)
(ట)	ఆయనది	కారు.	(تیسرا)
(త)	వాడిది	క్లాసు	(چوتھا)
(ప)	వాళ్ళది	ఇల్లు.	(پانچواں)
(గ)	ఇది	పాఠం.	(چھٹا)
(జ)	ఈరోజు	తేదీ	(ساتواں)
(డ)	రేపు	తారీఖు.	(آٹھواں)
(ద)	ఎల్లుండి	రోజు.	(نواں)
(బ)	ఆవిడది	గది.	(دسواں)

(صفت ذاتی)

Exercise - II

ان سوالات کے جوابات انگریزی اشاروں کے مطابق خالی جگہوں میں لکھئے

(ک) అతను ఎలాంటి వాడు?

(ایک اچھا آدمی)

- (చ) వాళ్ళు ఎలాంటివాళ్ళు? ... (خراب شخص)
- (ట) వారు ఎటువంటి వారు? ... (ایک بڑا آدمی)
- (త) అనూరాధ ఎలాటిది? ... (ایک اچھا آدمی)
- (ప) రంగయ్య ఎవరు? ... (ایک نیا آدمی (اجنبی))
- (గ) రామన్న పడుచువాడా? ... (ادھیر عمر کا نہیں / بوڑھا آدمی)
- (జ) రమాదేవి సంచి పెద్దదా, చిన్నదా? ... (چھوٹا سا)
- (డ) బాబూరావు చొక్కాలు ఎలాటివి? ... (سفید (سے))
- (ద) నీ పుస్తకం ఎర్రటిదా, నల్లటిదా? ... (کالا - کالے)
- (బ) ఈ అబ్బాయి ఎన్నోవాడు? ... (دوسرا - دیگر)

Exercise - III

ذیل کے جملوں کو (اردو/انگریزی) کا تگلویش ترجمہ کیجئے۔ 1

- (a) ... تو اچھی ہے
- (b) ... وہ لوگ بنگالی ہے
- (c) ... وہ خراب شخص ہے

- (d) میں چھوٹا آدمی ہوں
- (e) آپ اچھے آدمی ہیں۔
- (f) وہ بڑے آدمی ہیں
- (g) وہ پنجابی (پنجابی عورت) ہے
- (h) ہم سب اچھے آدمی / لوگ ہیں۔
- (i) ہم سب ملازم ہیں۔
- (j) سب لوگ امنیر (مالدار) نہیں ہیں ...

Exercise - I

مندرجہ ذیل جملوں میں ضمیر کی مفعولی حالت (کو، لے) استعمال کیجئے۔

- తెలుగు పుస్తకం కావాలి. (مجھے یا مجھ کو)
- డబ్బు అక్కర్లేదు. (اس کو یا اسے)
- పెన్సిలు కావాలి. (اس کو)
- ఉద్యోగం కావాలి. (رادھا کو (کیلئے))
- బొమ్మలు కావాలి (بچوں کو (کیلئے))
- ఏం కావాలి ? (اس کو)
- కాఫీ కావాలా? (تم کو، غیر منذب) (آپ کو (منذب))
- కారు అక్కర్లేదా? (للتا کو (کے لئے))
- ఈ ఉద్యోగం వద్దు. (مجھے، مجھ کو)
- పెళ్ళి కావాలి. (اس لڑکی کو)

Exercise - II

ذیل کے تگلو جملوں کا اردو یا انگریزی میں ترجمہ کیجئے۔

పాలు కావాలి.

(చ) సుగుణకు కాలేజీలో సీటు కావాలి

... ..

(ట) అతనికేమీ అక్కర్లేదు.

... ..

(త) సుందరానికి ట్రాన్స్ఫర్ కావాలి.

... ..

(ప) నాకు వెయ్యి రూపాయలు వద్దు;
ఐదు వందలే కావాలి.

... ..

(గ) పిల్లలకు ఏం కావాలి?

... ..

(జ) నీకు డబ్బు కావాలా?

... ..

(ఝ) ఆమెకి కాఫీ అక్కర్లేదా?

... ..

(ద) రంగడికి పుస్తకం వద్దా?

... ..

(బ) మీకీ పైలు కావాలా, వద్దా?

... ..

2. ذیل کے جملوں کا "تکوترمہ" لکھئے (چاہتے چاہتا ہے کا استعمال)

(a) وہ اسکوڑ چاہتا ہے یا اے اسکوڑ چاہیے۔

(b) وہ ملازمت نہیں چاہتی

(c) کیا تمہیں چاہئے۔

- (d) کیا تمہیں رقم چاہیے؟
- (e) تمہیں میرا قلم چاہیے (درکار ہے) یا نہیں
- (f) میں کچھ نہیں چاہتا
- (g) اے تمہارا بستہ چاہئے۔ وہ تمہارا بستہ (لینا) چاہتا ہے
- (h) وہ تمہاری مسل (فائل) نہیں چاہتی یا اے تمہاری فائل نہیں چاہتے۔
- (i) (کیا) تمہیں (کوئی) ٹکسی چاہئے یا آٹو رکشا؟
- (j) ہم کچھ نہیں چاہتے یا ہمیں (ہم کو) کچھ نہیں چاہئے۔

Exercise - III مثبت و منفی

ذیل کی خالی جگہوں کو انگریزی الفاظ / اردو الفاظ کے مطابق پُر کیجئے (రాదు / వచ్చు کا استعمال)

- (క) నాకు తమిళం (مثبت جملہ) جانکاری ہے۔ جانتی ہے
- (చ) మా ఆవిడకి సంగీతం (منفی جملہ) نہیں جانتی
- (ట) మీ అబ్బాయికి కబడ్డీ (منفی جملہ) نہیں جانتی
- (త) అతని భార్యకు తెలుగు (منفی جملہ) نہیں جانتی
కదూ?
- (స) ఆమెకు నాట్యం కొంచెం. (منفی جملہ) نہیں جانتی

(గ)	రంగయ్యగారికి కారు డ్రైవింగుకును ఆతి-నును జును-
(జ)	రోజుకి టైపు రైటింగు	కును ఆతి-నును జును
(డ)	నజీర్ కు మరాఠీ	కును ఆతి యును జును
(ద)	అరవిందకు ఏమీ	నును ఆతి, నును జును
(బ)	నాకు నసీమ్, డెయిసీ, భారతి	కు జును నును

Exercise - IV

(a) مندرجہ ذیل جملوں کو انگریزی یا اردو میں لکھئے (ترجمہ کیجئے)

(క)	అతనికి సంస్కృతం వచ్చు.
(చ)	నరసింహారావుగారు నాకు తెలుసు
(ట)	రంగాచారికి శకుంతల తెలియదు.
(త)	మీకు తెలుగు తెలియదా?
(ప)	మా అక్కకు పాటలు వచ్చు.
(గ)	మీ స్నేహితురాలికి నాట్యం వచ్చా?
(జ)	సలీమ్ కు పంజాబీ బాగా రాదండి.

Exercise - I

ذیل کے بے ترتیب الفاظ اجزاء کو صحیح ترتیب میں لکھ کر جملہ بنائے۔

(ک) ایک کونڈی اچھڑڈ بھل گدیلو
(خ) لہدو پلرو پھننکون اٹونل مہد.
(ط) کوند کورچی پللی کوندو?
(ث) چلٹو مو کوننوی مونندو اٹونل.
(د) کوننرو نل وکرو وکونکال
(ر) پلٹلو لہو بٹل.
(ز) کوننوی ویدی کورل چوک
(ذ) مو روندو کوننوی اٹونل مہڈلو سکون
(د) لہرو لوکل وکرو?
(ب) پھننکالو پنلن بھروو کوننوی.
(ی) سلوولو شرمگارو کوننرو?
(ر) کنون اٹونل کھ لہرو.
(ل) ون مڈھلو گدی کونڈی?
(و) ابھوی کھوٹھ لہدو مہ?

Exercise - II

ذیل کے فقروں کی مدد سے مثبت و منفی جملے (حسب ہدایت) بنائے

(ک)	رामारावु कारेजीलो	مثبت
(च)	सन्धिलो पंचदार	منفی
(ట)	ప్రకాశరావుగారు ఉద్యోగంలో	منفی
(త)	ఈ పుస్తకంలో బొమ్మలు చాలా	مثبت
(ప)	సుశీల మద్రాసులో	مثبت
(గ)	మవ్వు వీధిలో	مثبت
(జ)	నేను నిన్న ఊళ్ళో	منفی
(జ)	మేమిప్పుడు వరంగల్లులో	منفی
(ద)	మీరు నిన్న ఇంట్లో	منفی
(బ)	మీ దుకాణంలో ఏం బియ్యం	مثبت

Exercise - III (موجودگی یا عدم موجودگی بتانا مقصود ہے)

ذیل کے انگریزی / اردو جملوں کی تلگو لکھئے۔

(a) شاردا بمبئی میں نہیں ہے۔

- (b) مسٹر پر بھا کر قصبہ میں (شہر میں) نہیں ہیں۔
- (c) کیا تم آئندہ نگر میں نہیں ہو؟
- (d) جگ میں صاف پانی ہے۔
- (e) دکان میں چاول نہیں ہے
- (f) ارونا دسویں جماعت میں ہے۔
- (g) نٹراج کینڈا میں نہیں ہے۔
- (h) درخت پر پرندے ہیں۔ ..
- (i) آپ کے دادا (نانا) سوئے ہوئے ہیں۔ ہیں نا؟
- (j) آسمان میں کوئی "اسکاٹی لیب" نہیں ہے۔ یہی نا؟
(یعنی نہیں ہے نا؟)

Lesson : 9

Exercise - I

خالی جگہوں میں فعل کی اصلی حالت (مصدری حالت) استعمال کیجئے۔

(ک) తెలుగు పుస్తకాలు	మంచిది.	پڑھنا
(చ) రోడ్డు పక్కన	క్షేమం.	چلنا
(ట) ఆమెను	ఎందుకు ?	بلانا، پکارنا
(త) మీరు ఇల్లు	ఎప్పుడు ?	بنانا - تعمیر کرنا
(ప) మనం	ఎక్కడికి ?	جانا
(గ) వాళ్ళింట్లో	మంచిది కాదు.	رہنا - ٹھہرنا
(జ) మీరు	ఎప్పుడు ?	آنا
(డ) నా పుస్తకం మీరు	ఎందుకు ?	لانا
(ద) సినిమాలు ఎక్కువ	మంచిది కాదు.	دیکھنا
(బ) రోజూ పళ్ళు	ఆరోగ్యం.	کھانا

Exercise - II

ذیل کے انگریزی / اردو جملوں کو تگلو میں ترجمہ کیجئے۔

- (a) مجھے ناول پڑھنے کا وقت نہیں ملتا
یا میرے پاس ناول پڑھنے کا وقت نہیں ہے۔

- (b) اے دیکھنے کو آنکھیں نہیں ہیں۔
- (c) اس کے پاس لکھنے کو (کیلے) قلم ہے۔
- (d) ظمیر آباد جانے کو (جانے کے لئے) ریل (ٹرین) نہیں ہے۔
- (e) میرے پاس تمہیں دینے کو رقم نہیں ہے (پیسے نہیں ہیں)۔
- (f) میرے پاس گدوال کی ساری خرید نے کو پیسے (رقم ہے) ہیں۔
- (g) اے یا اس کے پاس کچھ دیکھنے کی فرصت نہیں ہے۔
- (h) تمہیں بتانے (بچنے کے لئے) میرے پاس الفاظ نہیں ہیں۔
- (i) کھنے اور کرنے میں (قول و فعل میں) فرق ہے (فرق ہوا کرتا ہے)۔
- (j) بس (کے) آنے میں ابھی وقت ہے۔

Exercise - III

اردو یا انگریزی میں ترجمہ کیجئے۔

- (ک) మహమ్మద్ అలీగారూ లోపలికి రండి!
- (చ) నిర్మలగారూ, రండి, కూర్చోండి!
- (ట) బాబూ, ఆ పేపరు ఇయ్యి!

- (త) పాపా, పాఠం చదువు!
- (స) మీ పేరు చెప్పండి!
- (గ) ఒక్క నిమిషం ఆగండి!
- (జ) ఇప్పుడు పాటలు పాడకు!
- (డ) మీ పెన్ను ఒక్కసారి ఇయ్యండి!
- (ద) ఇల్లు అమ్మకండి !
- (బ) ఆ పుస్తకం కొను!

Exercise - IV

غالی جگہوں کو پر کرو

1 حاشیہ میں دے گئے صلہ فعل (متعلق فعل) مناسبت کے لحاظ سے چن کر ذیل کے جملوں کو مکمل کرو۔

క) ఆ బొమ్మ	ఉంది.	లోతుగా
(చ) ఏ పండు	లేదు.	వేడిగా
(ట) ఆయన	ఉన్నారు.	విశాలంగా

(త) ఏమండి.	ఉన్నారా?	అందంగా?
(వ) నడవిండి!				సన్నగా
(గ) ఏ గుడ్డ	ఉంది.	తియ్యగా
(జ) నుయ్యి	లేదు.	మెత్తగా
(ఙ) నీళ్ళు	ఉన్నాయి.	కులాసాగా
(ఢ) ఆ అమ్మాయి.	ఉంది.	కోపంగా

2 ذیل کے الفاظ فقرہ کی ترتیب درست کر کے صحیح جملے بناؤ (کھجور)

- (క) ఉన్నాడు అతను విద్యార్థిలాగ.
- (చ) ఆఫీసు మాదిరిగా ఇది గవర్నమెంటు ఉంది.
- (ట) రాజకీయనాయకుడిలా ఉన్నారు ఆయన.
- (త) సీతలా మన అమ్మాయి ఆ ఉంది.

- (ప) ఉంది కోలగా ముఖం అమ్మాయి ఆ.
- (గ) లేవు కొత్త ఇవి పుస్తకాల మాదిరిగా.
- (జ) అన్నయ్యలా వాళ్ళ ఇతను ఉన్నాడు.
- (డ) ఉందా ? తలనొప్పిగా మీకు
- (ద) రెడ్డి గారి ఉన్నారు వాళ్ళు పిల్లల్లా.
- (బ) మెల్లగా ఆమెకు చెప్పడి.

Exercise - I

حال ناتمام، یا استمراری کی گردان

ن تلو مصاد سے ایسے جملے بنائے جن میں صیغہ استمراری یا حال ناتمام کا صیغہ آئے۔

واحد مکمل :

جمع مکمل :

واحد حاضر یا مخاطب :

جمع حاضر یا مخاطب :

واحد غائب (مذکر) :

واحد غائب مذکر (مہذب و شائستہ انداز) :

واحد غائب (مونث) سادہ معمولی :

واحد غائب مونث مہذب یا شائستہ :

غائب (واحد و جمع) مذکر و مونث (مہذب) :

غائب (جنس غیر حقیقی) واحد :

غائب (جنس غیر حقیقی) جمع (جمع غائب) :

Exercise - II

ذیل میں الف اور ب دو کالم دیے گئے ہیں۔ کالم الف میں مثبت جملے اور کالم ب میں منفی جملے درج ہیں۔

خالی جگہوں کو مناسب الفاظ سے پر کر کے مکمل جملے بنائیے

A

B

(ک) వెళ్తున్నాను.

(క) రాయడంలేదు.

(చ) వస్తున్నాం.

(చ) చదవడంలేదు.

(ట) చెవుతున్నాం.

(ట) వినడంలేదా?

(త) మాట్లాడుతున్నారు.

(త) ఉండడంలేదు.

(ప) వస్తున్నది.

(ప) పాడడంలేదు.

(గ) పిలుస్తున్నాడు.

(గ) చూడడంలేదు

(జ) అడుగుతున్నారు.

(జ) చెప్పడంలేదు

(డ) పోతున్నాయి.

(డ) రావడంలేదు

(ద) కోస్తున్నారు.

(ద) విన్నవించు.

(బ) వెళుతున్నావా?

(బ) పిలవడంలేదా?

Exercise - III

ذیل کے جملوں کا تلگو میں ترجمہ کیجیے

a) اس نے تمہیں بلایا (اس نے تمہیں بلایا ہے)

- (b) اسے برا بھلا نہ کہو (عورت کو)
- (c) میں تمہارا نام پوچھ رہا ہوں .
- (d) اس کی طرف دیکھو
- (e) ہم بمبئی نہیں جا رہے ہیں۔
- (f) وہ ہمیں (ہم سب کو) بلاتا ہے
- (g) کیا تم اسے رقم دے رہے ہو؟
- (h) اس سے پتہ (پتہ کے لئے) پوچھو
- (i) اسے نہ مارو۔ اس کو مت مارو
- (j) انھیں میز پر رکھ دو (رکھو)

Exercise - IV

ان جملوں کا ترجمہ اردو یا انگریزی میں کیجئے۔

- (ک) ما اہما یی کو سہم ایلل کڈٹوننا.
- (ح) ما ویدیلو پدی چٹوننا.
- (ط) ఈ వేపు నాలుగు బస్సులు వస్తున్నాయి.

... ..

- (త) మీ ఇల్లు ఏ వేపు ఉంది ?
- (ప) మీకోసం శర్మగారు వస్తున్నారా ?
- (గ) కృష్ణమూర్తిగారు అమెరికా వెళ్తున్నారా?
- (జ) మీ ఆఫీసునుండి అక్కడికి ఎంత దూరం ?
- (డ) మా ఇంటినుంచి ఆఫీసుకు పది మైళ్లు.
- (ద) రామారెడ్డిగారు కారులోంచి చూస్తున్నారు.
- (బ) ఆమెను అడగడంవల్ల లాభమేమిటి?

Exercise - I

مستقبل مطلق کے مثبت و منفی صیغے

ذیل کی جدول میں مستقبل مطلق (فعل) کی گردان کا لحاظ کرتے ہوئے مثبت و منفی حملے لکھئے۔ اس غرض کیلئے مصدر ا صلی پہنچنا پیش نظر رکھئے۔

అమర్

	مثبت					منفی				
(క) నేను మా ఊళ్ళో ఇల్లు
(చ) మేం కిరసనాయిలు
(ట) నువ్వు పాలం
(త) మీరు కూరగాయలు
(ప) వాడు సిగరెట్లు
(గ) అతను బియ్యం
(జ) ఆమె మామిడిపళ్ళు
(ఙ) ఆవిడ బంగారం
(ఢ) వారు కారు
(బ) వాళ్ళు పుస్తకాలు

Exercise - II

ذیل میں دے گئے مختلف مصادر سے مستقبل مطلق کے منفی مثبت صیغے بنائے

مثبت

منفی

(ک) میں	:
(خ) چاہوں	:
(ط) نہاؤں	:
(ث) ہوں	:
(د) چاہوں	:
(ذ) نہاؤں	:
(ز) ہوں	:
(س) نہاؤں	:
(ح) ہوں	:
(ج) نہاؤں	:

Exercise - III

ذیل کی جدول میں ایک طرف نامکمل جملے اور دوسری جانب کچھ الفاظ دے گئے ہیں ان میں سے موزوں مناسب
الفاظ کی مدد سے خالی جگہوں کو پر کیجئے۔

(ک)	అతను తొమ్మిది గంటల	రాడు.	చొప్పున
(చ)	నేను నిన్న ఒక	మీ ఇంటికి వచ్చాను.	కన్న/కంటె
(ట)	డిల్లీ రైలు కాజీపేట	పోతుంది.	అన్నట్టు
(త)	ఆమె హిమాయత్ నగర్	వడుస్తుంది	సారి
(ప)	పంచదార కిలో నాలుగురూపాయల.....	అమ్ముతున్నారు.	మరో
(గ)	నేను చెప్తాను	వాడు వినడు	వరకు
(జ)	దాని	ఇది పెద్దది	దాకా
(డ)	దీనికి	దారిలేదు.	మాటు
(ద)	అతని పేరేమిటి?	గుండా/ద్వారా
(బ)	ఆమెను ఇంకో	పిలవకండి	కాని

Exercise - I

مندرجہ ذیل جملوں کا تگلو میں ترجمہ کیجئے

- (a) ... (حال مطلق) میں یہ کتاب پڑھتا ہوں
- (b) ... (ماضی مطلق) تم نے آم نہیں کھایا
- (c) ... (ہم نے آج دس میل چلے) ہم نے آج دس میل طے کئے
- (d) ... (ماضی مطلق منفی) اس نے اوشا کو خط نہیں لکھا
- (e) ... (ماضی مطلق) اس نے مجھے دو بار بلایا
- (f) ... (ماضی مطلق منفی) رام مورقی مثالی نہیں گیا
- (g) ... (ماضی مطلق) میری بیوی مندر (کو) گئی
- (h) ... (آپ کی) تصویر اخبار میں دیکھی (-)
- (i) ... (ماضی مطلق) ہم نے کافی پی
- (j) ... پیکر کل دیکھی یا میں نے کل وہ پیکر دیکھی

Exercise - II

ان جملوں کا اردو یا انگریزی میں ترجمہ کیجئے

- (క) నేను బాల్ పాయింట్ పెన్నతో రాశాను.

(ఎ) నాతో బాటు మా ఆవిడ కూడా బొంబాయి వచ్చింది.
(ఆ) ఈ మాట వాడితో చెప్పు.
(అ) ఆమె జ్వరంతో బాధ పడుతున్నది.
(ఇ) వ్యాపారంవల్ల ఆయనకు నష్టం వచ్చింది.
(జ) నావల్ల నీకు లాభం కలిగింది.
(డ) రేడియోలో వార్తలు వచ్చాయా?
(ద) నేను నిన్న ఆఫీసుకు వెళ్ళలేదు.
(బ) డిగ్రీలవల్ల ఉపయోగం ఏమిటి?

Exercise - III

ذیل میں کچھ مصارد دے گئے ہیں ان میں سے کسی دس کا انتخاب کر کے گلے بنائے۔

చేయు	నడుచు	కట్టు	విను
అమ్మ	వెళ్ళు	రాయు	పెట్టు
అడుగు	కోయు	తెరుచు	చూచు
చదువు	ఉండు	పోవు	వచ్చు

(ک)

(خ)

(د)

(ج)

(ب)

(ح)

(ا)

(ز)

(و)

(ذ)

Exercise - IV

ماضی حال - مستقبل تینوں صغوں کا استعمال
پندرہ بیس جملے بنائے جن میں مثبت و منفی واحد و جمع، مذکر و مؤنث اور جنس
حقیقی ہر قسم کے جملے شامل ہوں۔

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

(6)

(7)

(8)

(9)

(10)

(11)

(12)

(13)

(14)

(15)

(16)

(17)

(18)

(19)

(20)

Exercise - I

(فجائیہ) بنیہ و سرزنش، جوش و عمرت جیسے جذبات کو ظاہر کرنے والے مصادر کا استعمال کرتے ہوئے جملے بنائے

(ک)	مناں آمانننننننن	ہاننن
(ن)	مناں ہالان	فرورخت کرنا۔ ہنننا
(ٹ)	مناں سنینماکی	ہجانا
(ث)	مناں سئتکھننننن	لکھنا
(پ)	مناں سوندراننن	بلانا۔ پکارنا
(ن)	مناں رننننن	آنا
(ن)	مناں توندرنا	کرنا
(ن)	مناں آ نر	فریدنا
(ن)	کیننن	کھولنا
(ن)	ننن پتریک	پڑھنا

Exercise - II

ذیل کے جملوں کا تلکوش ترمر کیجئے۔ 1

(a) اس نے دو گھنٹوں تک بحث کی

- (b) میں اس بارے میں سوچوں گا (غور کروں گا)
- (c) میرا لڑکا تصاویر کو قہقہے سے کٹ رہا ہے
- (d) اس نے (سیاسی) پارٹی تبدیل کر لی (بدلی)
- (e) وہ ایک بڑا ناول لکھ رہا ہے
- (f) تمہ نے کچھ سمجھایا (بتایا) نہیں یا وضاحت نہیں کی
- (g) وہ (عورت) اس پر خوش ہے
- (h) (انہوں نے طے کیا ہے کہ کاریج ڈالیں) انہوں نے کاریجے کا فیصلہ کر لیا ہے۔
- (i) میری گلی میں ایک مدرسہ قائم ہوا تھا۔
- (j) ڈاکٹر مرلیض کا معائنہ کر رہا ہے۔

Exercise - III

ذیل کے جملوں کا انگریزی یا اردو میں ترجمہ کرو۔

- (ک) ما املایکی ఈ సంవత్సరం పెళ్ళి చేస్తాం.
- (చ) రామనాథంగారు గోపాలపురానికి బదిలీ అయ్యారు.
- (ట) ఆ బస్సులో పది గంటలు ప్రయాణం చేశాం.

(అ) ఆయన ఇప్పుడే భో(జన)ం చేశారు.
(ప) ఆ అమ్మాయి పది ఉద్యోగానికి దరఖాస్తు చేసింది.
(గ) దేశాయిగారు మొన్ననే రాజీనామా చేశారు.
(జ) కుక్క పరిగెత్తుతోంది (పరిగెత్తుతున్నది).
(డ) మా అమ్మ జబ్బు పడింది.
(ద) నా ఉత్తరం టైపు చేశారా?
(బ) మీ దరఖాస్తు రేపే దాఖలు చెయ్యండి

Exercise - IV

مندرجہ ذیل الفاظ (کلمات) کو اپنے جملوں میں استعمال کیجئے (تکلمہ بنائے)

(క) ఇంచుమించు:
(చ) అన్నమాట:
(ట) దాదాపు:
(త) అంటే:
(ప) సుమారు:
(గ) అయితే:

(జ) అందువల్ల:

(డ) మళ్ళీ:

(ద) దానిమూలంగా:

(బ) తోబాటు:

Exercise - V

ضمائر زاج الی الفاعل

مصادر ذیل سے ضمائر جمع آپ ہی۔ خود اپنے تئیں وغیرہ بنائے۔ بطور مثال یا عوضہ ایک مصدر اس غرض کے لئے دئے ہوئے

مصادر کے بعد كُون کا اضافہ کر دیجئے اور بس

	Model :	چదువు:	چదువు كُون
	نمونہ	اپنے لئے پڑھنا	اپنے آپ پڑھنا۔ خود کیلئے پڑھنا پڑھ لیا
అమ్మ:
తొడుగు:
కొను:
తెరుచు:
చేయు:
తిట్టు:

తీయ:

చూచు:

మార్పు:

రాయు:

Exercise - VI

దేగే తగ్గొలఱులె తే నానై (అర్జి కా మ్మొమ్) జే (— ప్పే కా) (బొక్కా-చాపే ఁగ్గిరిలానా)

(క)

(చ)

(ట)

(త)

(ప)

(గ)

(జ)

(ఢ)

(ద)

(బ)

చూడారి.

ఇయ్యారి.

తెలియారి.

లాగారి.

పడుకోవారి.

చెప్పారి.

చెయ్యారి.

నడవారి.

వినారి.

రావారి.

Lesson : 14

Exercise - I

حال الاستمرار کا استعمال

ذیل میں دو دو جملوں کے جوڑے دے گئے ہیں ان کو ملا کر ایک جملہ بنائے اس طرح کہ وہ کام کا ایک وقت ہونا ظاہر ہو جیسے - تے ہوئے تے ہوئی - لانے

14వ పాఠం

مثال یا نمونہ

وہ اخبار پڑھ رہا ہے (ایک جملہ)

اب ان کا جوڑا اس طرح ہو گا۔

(دوسرا بیوٹی سن رہا ہے (دوسرا جملہ)

وہ اخبار پڑھتے ہوئے ریڈیو سن رہا ہے

- (ک) واڈو పుస్తకం చూస్తున్నాడు.
వాడు నోట్సు రాస్తున్నాడు.
- (చ) ఆయన భో(జన)ం చేస్తున్నారు.
ఆయన కబుర్లు చెబుతున్నారు.
- (ట) ఆమె ప్రార్థన చేస్తోంది.
ఆమె కళ్ళు మూసుకున్నది.
- (త) అతను టిఫిన్ తింటున్నాడు.
అతను మంచినీళ్ళు తాగుతున్నాడు.
- (ప) వారు ఢిల్లీ వెళ్తున్నారు.
వారు మా ఇంటికి వచ్చారు.
- (గ) ఆవిడ ఎవరినో పిలుస్తున్నారు.
ఆవిడ చెయ్యి ఊపుతున్నారు.
- (జ) వాళ్ళు పాటలు పాడుతున్నారు.
వాళ్ళు ఆటలు ఆడుతున్నారు.
- (ఝ) వాడు రోడ్డు మధ్య నడుస్తున్నాడు.
వాడు కారుకింద పడ్డాడు.

Exercise - II

ذیل میں دے گئے دو دو جملوں سے ایک ایک جملہ بنا کر لکھئے تاکہ "کر کے" یا "ہ کے" کا مفہوم (دو کام کے بعد دیگرے) پیدا ہو جائے

اس نے کھانا کھایا (ایک جملہ)

وہ سو گیا (دوسرا جملہ)

اب ان دونوں کا جوڑا اس طرح ہو گا۔

وہ کھانا کھا کے (کھا کر) سو گیا

(1) اతను بھوں چے شادو

اతను بھوں چے سی نیدر پو یا شادو

(2) اతను نیدر پو یا شادو.

(ک) وادو سینیما کی وے لیا وادو
وادو اچھو ڈے وچھا وادو.

(خ) آمے پوٹھینڈی کی وے لیا وادو.
آمے نل روجا لیا وادو.

(ط) آوون ویا پارون چے شادو.
آوون چالا وادو سونپا دینا وادو.

(ث) نینی روجا چالا دھارون وادو وادو.
نہو ایلین پو یا شادو.

(پ) مونون بجا رو کو وے لیا وادو
مونون بٹھالیا کو وادو.

(گ) نہو نل و پو وادو وادو.
نہو وادو کی وے لیا وادو.

(ج) اతను نیکو پو چے شادو.
آ سونگتی وے لیا وادو.

Exercise - III

Without کا مفہوم ادا کرنا

آئے بغیر، بغیر آئے، آکر (Without) نہ جا کر نہ کھکر بغیر بات کہے، بات نہ کر کے حاشیہ میں دے گئے مصدر مطلق سے
منفی صیغوں سے غائبی کیجئے جیسے - చెప్పుక, వెళ్ళక

(క)	వాడు బడికి	ఆటలు ఆడుతున్నాడు	వెళ్ళు
(చ)	ఆమె నాతో	బజారుకు వెళ్ళింది	చెప్పు
(ట)	అతను	పని చేసుకుంటున్నాడు.	మాట్లాడు
(త)	ఆయన మా ఇంటికి	వెళ్ళిపోయాడు	వచ్చు
(ప)	ఆవిడ	వంట చెయ్యదు	స్నానం చేయు
(గ)	పాప పాలు	నిద్రపోయింది.	తాగు
(జ)	అతను	డబ్బు సంపాదించాడు	కష్టపడు
(డ)	నేను	బయలుదేరాను	భోంచేయు
(ద)	వాడు సరిగా	పరీక్షకు వెళ్ళాడు	చదువు
(బ)	నీత సినిమా	నిద్రపోయింది.	చూచు

Exercise - IV

تے ہوئے کا استعمال بغیر (بناء)

مندرجہ ذیل جملوں کا ٹکڑوں میں ترجمہ کیجئے۔

(a) دھڑکتے ہوئے گڑبڑ

- (b) ... اس نے پانی پئے بغیر کھانا کھایا
- (c) ... مسٹر رنگ داؤ، گھر جاتے ہوئے میرے پاس آئے
- (d) ... مجھے تمہیں دیکھ کر دس سال کا عرصہ ہوا
- (e) ... وہ دس لاکھ روپے کھا کر مرا
- (f) ... مسٹر جگنا تم نے گاؤں کا گھر بیچے بغیر اپنی لڑکی کی شادی کی
- (g) ... میں کتاب پڑھنے کے بعد (رات کے) بارہ بجے سویا
- (h) ... وہ انتخابات (الیکشن) میں کھڑا (ہوا) ہو کر (اور) ہار گیا
- (i) ... تم یہاں آئے بغیر کہاں چلے گئے (گئے)؟
- (j) ... سخت محنت کے بغیر (بغیر سخت محنت کے) امتحان کیسے کامیاب کر سکتے ہو؟

(ద) ఆయన ఉత్తరం రాస్తున్నారు.

.....

(బ) ఆమె అత్తగారు వంట చేస్తున్నారు.

.....

Exercise - II

ان کلمات (جملوں) کا انگلیش ترجمہ کیجئے

(a) میں اس سے کام کروایا (لیا).

(b) اس نے اپنی لڑکی سے کتاب پڑھوائی.

(c) ساراؤ کے لئے مجھے یہاں آنا پڑا یعنی آنے پر مجبور کیا یا بلوایا.

(d) اس نے مجھ سے کتاب خریدوائی.

(e) میں نے اپنی بیوی سے فقیر کو کھانا دلوایا.

Exercise - III

نے والا "کا استعمال (اسم فاعل بنانا)

انگریزی یا اردو زبان میں ترجمہ کیجئے

(క) అతను ఆ విషయం చెప్పబోయాడు.

.....

(చ) నేను అన్నం తినబోతున్నాను.

.....

(ట) ఆయన ఇప్పుడే బయటికి వెళ్ళబోతున్నారు.

.....

(త) ఆమె కిటికీ ముయ్యబోతున్నది.

(ప) నేనదే అడగబోతున్నాను.

(గ) ఆయన ఇప్పుడు బాగా చూడగలుగుతున్నారు.

(జ) మా పాప బాగా మాట్లాడగలుగుతున్నది.

(డ) నేను సరిగా నడవలేక పోతున్నాను.

(ద) అతను ఆ విషయం సరిగా చెప్పలేకపోతున్నాడు.

(బ) మీరు ఈరోజు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో వెళ్తే
రేపు ఢిల్లీ చేరగలరు.

Exercise - IV

ذیل کے جملوں کا تلویش ترجمہ کیجئے، نیٹو، ایٹو، استعمال

(a) اس کو (اے) کہنے دو

(b) اے باہر نہ (مت جانے دو) جانے دو

(c) مجھے تصویر دیکھنے دو

(d) کتے کو اندر نہ آنے دو (مت آنے دو)

(e) انہیں خاتون (اخبار پڑھنے دو)

Exercise - I

(క)	మీరు మా ఇంట్లో ఉండొచ్చు (ఉండవచ్చు).				
(చ)	ఇక్కణ్ణించి నేను ఫోన్ చెయ్యొచ్చా?				
(ట)	ఆ సంగతి మీరు సరళను అడగొచ్చు.				
(త)	అంతవరకు మీరిక్కడ కూర్చోవచ్చు.				
(ప)	మీరు ఆవిడ సలహా తీసుకోవచ్చు.				
(గ)	అనుమతి తీసుకోకుండా లోపలికి రాగూడదు.				
(జ)	నువ్వీమాట ఎవరికీ చెప్పగూడదు.				
(డ)	నువ్వు డబ్బు వృధాగా ఖర్చు చెయ్యగూడదు.				
(ద)	అలాంటి పుస్తకాలు చదవగూడదు.				
(బ)	రోడ్డు మధ్య నడవగూడదు.				

Exercise - II

نه آئے تو نہ کھائے تو نہ کھانے کی صورت میں نہ آنے کی صورت میں پوچھنے پر پوچھ کر پوچھ کر تو مانگنے پر مانگ کر مانگنے سے

ذیل کی شکلیں استعمال کر کے جملے بناؤں

(ک)	اడిگیتہ:				

(చ)	రాకపోతే:
(ట)	వెళ్లే
(త)	చదవకపోతే:
(ప)	ఉంటే:
(గ)	నడిస్తే:
(జ)	తేకపోతే:
(ఝ)	తింటే:
(ద)	రాయకపోతే:
(బ)	చేస్తే:

Exercise - III

బాబుదొంగ్గి టికిని కా استعمال

ان جملوں کا تعلق میں ترجمہ کیجئے

(a) میرے خط لکھنے کے باوجود اس نے جواب نہیں دیا

- (క) రాధ పిలవలేదు.
శ్యామ్ వెళ్ళాడు.
- (చ) నేను అడ్రస్ ఇవ్వలేదు.
ఆమె మా ఇంటికి వచ్చింది.
- (ట) వాడు భోజనం చెయ్యలేదు.
పని అంతా చేశాడు.
- (త) ఆయన ఉత్తరాలు రాయాడు.
అప్పుడప్పుడు నేనే రాస్తుంటాను.
- (ప) నేనీరోజు పేపరు చూడలేదు.
రేడియోలో వార్తలు విన్నాను.
- (గ) నువ్వు ఆ పుస్తకం చదవలేదు.
దాన్ని గురించి మాట్లాడుతున్నావు.
- (జ) రామ్మూర్తి అన్నం తినలేదు.
టిఫిన్ తిన్నాడు.
- (డ) మా ఆవిడ ఊరికి వెళ్ళదు.
నేను వెళ్తాను.
- (ద) గదిలో పంకా తిరగడం లేదు.
కిటికీలోంచి గాలి వస్తోంది.
- (బ) మనకు రైల్వో రిజర్వేషను దొరకలేదు.
అయినా బస్సులో వెళ్ళవచ్చు.

Exercise - I
حاصل مصدر (ثبت و منفی) کا استعمال
(یا ہوا کا استعمال)

ثبت (دیکھا ہوا - دیدہ)
چూسین

منفی (نہ دیکھا ہوا - ندیدہ)
چూڈنی

(ک)	ఇది మీకు	ఉత్తరం	(వచ్చు	-	ثبت
(చ)	అది ఈయన	ఊరు	(చూచు	-	منفی
(ట)	లక్ష్మీనారాయణగారు	నవల 'మాలపల్లి'	(రాయు	-	ثبت
(త)		సంగతి చెప్పకు	(తెలియు	-	منفی
(ప)	నువ్వు	డబ్బు వంద రూపాయలు	(తెలియు	-	ثبت
(గ)	అది నేను	మాట	(విను	-	ثبت
(జ)	ఇది రామరావుగారు			కారు	(కొను	-	منفی
(డ)	ఇది కార్యదర్శిగారు	పైలు	(చూచు	-	ثبت
(ద)	సినిమాహాల్లో నీ పక్కన అబ్బాయి మా అన్నయ్య బావమరిది.		(కూర్చొను	-	ثبت
(బ)	నేను	పుస్తకం నీకెలా ఇస్తాను?	(చదువు	-	منفی

Exercise - II

گلو کے ان دو جوڑوں کو ملا کر ایک جملہ بنائیے (حال استمراری کا)

- (ک) بస్సు వస్తున్నది.
అది సెక్రటేరియట్ వెళ్తుంది.
- (చ) ఒక పెద్ద మనిషి మా పొలం కొంటున్నాడు.
ఆయనకు వంద ఎకరాల భూమి ఉంది.
- (ట) మా పిల్లలిద్దరు బళ్ళో చదువుతున్నారు.
ఆ బడి పక్క వీధిలో ఉంది.
- (త) ఆ ఇంట్లో నలుగురు ఆడవాళ్ళు ఉంటున్నారు.
వాళ్ళు ఉద్యోగాలు చేసుకుంటున్నారు.
- (ప) ఆమె ఒక పుస్తకం రాస్తున్నారు.
అదొక చారిత్రక నవల.
- (గ) రంగనాయకి పాట పాడుతున్నది.
అది త్యాగరాజ కీర్తన.
- (జ) ఆయన ఉపన్యాసం ఇస్తున్నారు.
దానివల్ల నాకు తలనొప్పి వస్తున్నది.
- (డ) నువ్వు అతనికొక సంగతి చెప్తున్నావు.
అది నాకు తెలుసు.
- (ద) డైరెక్టరుగారు పైలు అడుగుతున్నారు.
అది కనిపించటం లేదు.

- (బ) మా ఇంటికి ఇవాళ నలుగురు బోజనానికి వస్తున్నారు.
వాళ్ళు మా చుట్టాలు.

.....

.....

.....

Exercise - III

ذیل کے جملوں کو (صغیر ماضی - اسم مفعول) تبدیل کرو

- (క) మేము నిన్న మామిడిపళ్ళు కొన్నాం. مثبت

- (చ) నేను విశాఖపట్నం చూశాను. مثبت

- (ట) శేఖర్ వెయ్యి రూపాయల నగదు ఇచ్చాడు. مثبت

- (త) మాలతి ఆ పుస్తకం చదివింది. مثبت

- (ప) డేవిడ్ ఆ కారు అమ్మాడు. مثبت

- (గ) పిల్లలు జామకాయలు కోశారు. مثبت

- (జ) ఈ సైకిలు చక్రం విరిగింది. مثبت

- (డ) మా అమ్మ వంకాయకూర వండింది. مثبت

- (ద) నువ్వు దొంగనోట్లు తీసుకున్నావు. مثبت

- (బ) పనివాళ్ళు పదిహేను రూపాయల
కూలి అడిగారు. مثبت

Exercise - IV (مستقبل دوامی) (سے جانے والی)

ان مصادر سے "صغیر" مستقبل دوامی کے جملے بنائے

(ک) میں:
(چ) چدو:
(ط) نڈو:
(ث) اڈو:
(ط) ٹو:
(ک) اڈو:
(ج) ڈو:
(ڈ) ڈو:
(د) ڈو:
(ب) ڈو:

Exercise - V (ان جملوں کو تحویل کرو)

اسم مفعول۔ ماضی استمراری۔ مستقبل دوامی

Model

آمے ٹوگو پاٹ پاڈیڈی.

آمے پاڈیڈی پاٹ ٹوگو پاٹ.

آمے ٹوگو پاٹ پاڈوٹوڈی.

آمے پاڈوٹوڈی پاٹ ٹوگو پاٹ.

آمے ٹوگو پاٹ پاڈوٹوڈی.

آمے پاڈے پاٹ ٹوگو پاٹ.

(క) సీత గద్వాల చీర కొన్నది.

(చ) మా అమ్మాయి జర్మనీ (దేశం) వెళ్ళింది.

(ట) ఆయన నల్లటి కారులో వచ్చారు.

(త) మీరు మంచిపని చేశారు.

(ప) అతను రాళ్ళబియ్యం అమ్మాడు.

(గ) ఆ విందుకు పద్నాలుగు వంటకాలు వండారు.

(జ) రెడ్డిగారు ముప్పై పుస్తకాలు రాశారు.

(ఝ) గీతాదేవికి లాటరీలో లక్షరూపాయలు వచ్చాయి.

Exercise - I

ذیل کے انگریزی / اردو جملوں کا تلگو میں ترجمہ کیجئے

- (a) جو چیزیں نے کھائی (موز) کیا تھا
- (b) وہ جو ادھر آ رہی ہے سو نمبر کی بس ہے
- (c) وہ جو روز آئے پڑھتا ہے (پڑھا کرتا ہے) اخبار ہے
- (d) جو چیزیں اس نے آج خریدی۔ سو قی ساریاں تھیں
- (e) وہ جو اس طرف کو (ادھر) جا رہے ہیں۔ غنڈے ہیں
- (f) وہ جو گاڑی میں بیٹھی (انتظار کر رہی) ہے۔ میری بیوی ہے
- (g) وہ کتا جو بھونکتا ہے (بھونکنے والا کتا) خراب نہیں ہے (ہوتا)
- (h) جو چیز ہم نے کل خریدی تھی "تلگو پریچ" داکھو" تھی
- (i) وہ جو ہم پڑھتے ہیں چار اسباق ہیں
- (j) جو اچھا (خوب) پڑھتے ہیں امتحان میں ضرور کامیاب ہوں گے

Exercise - II

ان فقرہوں کو اپنے جملوں میں استعمال کرو

- (క) వెళ్ళినప్పుడు

(చ) వచ్చేటప్పుడు:
(ట) చదివినప్పుడు:
(త) చెప్పినందుకు:
(ప) అడిగినందువల్ల:
(గ) తెలిసినంత:
(జ) ఇచ్చినన్ని:
(ఙ) చేసేటందుకు:
(ద) చూస్తున్నన్ని:
(బ) మోసేటంత:

Exercise - III

یہ اور اسی قسم کے پندرہ جملے لکھے۔ ایسے جملے جن سے آپ مانوس و واقف ہوں

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

(6)

(7)

(8)

(9)

(10)

(11)

(12)

(13)

(14)

(15)

Exercise - I

آ تھا = آیا کرتا تھا

لکھتا تھا = لکھا کرتا تھا (عادت دوم)

ان جملوں کا اردو یا انگریزی میں ترجمہ کرو :-

(۱) رಂಗاراؤ کا لہجہ کی سہیلیوں میں نہایت بڑا تھا۔			
(۲) شہر کے ہر گھر میں کھیتوں کی روایت تھی۔			
(۳) میں ان کی باتوں سے دلچسپی نہ لے سکتا تھا۔			
(۴) میں نے ان کی باتوں سے دلچسپی نہ لے سکتی تھی۔			
(۵) میں نے ان کی باتوں سے دلچسپی نہ لے سکتی تھی۔			
(۶) میں نے ان کی باتوں سے دلچسپی نہ لے سکتی تھی۔			
(۷) میں نے ان کی باتوں سے دلچسپی نہ لے سکتی تھی۔			
(۸) میں نے ان کی باتوں سے دلچسپی نہ لے سکتی تھی۔			
(۹) میں نے ان کی باتوں سے دلچسپی نہ لے سکتی تھی۔			
(۱۰) میں نے ان کی باتوں سے دلچسپی نہ لے سکتی تھی۔			
(۱۱) میں نے ان کی باتوں سے دلچسپی نہ لے سکتی تھی۔			
(۱۲) میں نے ان کی باتوں سے دلچسپی نہ لے سکتی تھی۔			
(۱۳) میں نے ان کی باتوں سے دلچسپی نہ لے سکتی تھی۔			
(۱۴) میں نے ان کی باتوں سے دلچسپی نہ لے سکتی تھی۔			
(۱۵) میں نے ان کی باتوں سے دلچسپی نہ لے سکتی تھی۔			

ضمیر تکمیل واستعمال

Exercise - II

ذیل کے تلو الفاظ کو اپنے جملوں میں استعمال کرو

(۱) بکری			

(చ)	ఎప్పుడో:
(ట)	ఎవరో:
(త)	ఎందుకో:
(ప)	ఎంతో
(గ)	ఎన్నో
(జ)	ఏమిటో
(ఙ)	ఏవో
(ద)	ఎన్నడో
(బ)	ఏదో

Exercise - III

ذیل کے جملوں کا تگلوں میں ترجمہ کرو۔

- (a)
 میں نہیں جانتا کہ وہ آتی ہے (آنکلی) یا نہیں۔
- (b)
 تم جانتے ہو (تمہیں معلوم ہے) کہ وہ کتاب دینا ہے یا نہیں (دے گا یا نہیں)۔
- (c)
 ہم نہیں جانتے (ہمیں نہیں معلوم) کہ وہ ملازمت میں ہے یا نہیں۔
- (d)
 تم نے لکھا نہیں کہ تم آؤ گے یا نہیں۔

- (e) راباراؤنے یہ نہیں بتایا (کہا) کہ وہ بیچے گا یا نہیں
- (f) یہ بتاؤ (مجھے بتاؤ) کہ آیا (کیا) تم رقم دینے والے ہو یا نہیں
- (g) (مجھے نہیں معلوم) میں نہیں جانتا کہ وہ زندہ ہے یا مردہ؟
- (h) اپنی ماں سے پوچھو کہ آیا (کیا وہ کافی) دینگی یا کھانا کالیں گی؟ (دوسرے خواں بچھائیں)
- (i) تمہیں اسے (اس شخص کو) دس پانچیس روپے دینے ہوں گے
- (j) تمہیں فیصلہ (طے) کرنا ہے کہ آیا تم ریل گاڑی سے جاؤ گے یا ہوائی جہاز سے؟

Exercise - IV

(اجتماعی صورت یعنی لکر = دونوں اور)

ذیل میں یہ دو دو جملے دئے گئے ہیں انہیں جوڑ کر ایک جملہ بنائیے۔

- (ک) نمنہ وچھائی بیٹن کی وچھائی
نمنہ وچھائی بیٹن کی وچھائی.
- (خ) نمنہ وچھائی تینا.
نمنہ دھائی تینا.
- (ط) وچھائی وچھائی وچھائی.
وچھائی وچھائی وچھائی.
- (ث) وچھائی وچھائی وچھائی.
وچھائی وچھائی وچھائی.

(ప) పద్మాకరరెడ్డి హోటలుకు వెళ్ళాడు.
తిరుమలరావు హోటలుకు వెళ్ళాడు.

(గ) నరసింహారావుగారు భోంచేశారు.
శాస్త్రిగారు భోంచేశారు.

(జ) మల్లయ్య సెలవు పెట్టాడు.
చెన్నయ్య సెలవు పెట్టాడు.

(డ) ఆమె నీకోసం చీర కొంది (కొన్నది)
ఆమె నీకోసం జాకెట్టు గుడ్డ కొంది.

(ద) వాడు చొక్కా తొడుక్కున్నాడు.
వాడు లాగు తొడుక్కున్నాడు.

(బి) అది తీసుకు వెళ్ళు.
ఇది తీసుకు వెళ్ళు.

Exercise - V

مندرج ذیل الفاظ اور فقرات کو اپنے جملوں میں استعمال کیجئے اور خالی جگہوں میں لکھئے۔

ACCNO. 27863

25-00

(క) తరచుగా:

491.4398

(చ) అరుదుగా:

DAK

(ట) అందుచేత:

(త) నావల్ల:

(ప) రెండూ:

(గ) ఇద్దరూ:

(జ) అన్నీ:

(డ) అంతా:

(ద) అందరూ:

(బ) బహుశా:

Exercise - I

(فاعل کے ساتھ ہی) (عرف تخصیص)

لگا کر بتائے اور آٹھ میں لکھئے

(ک) نەنە پنی چەشەنە.

(خ) وادە وەچەدە.

(ط) مەم پەلەم اەمەمە.

(ث) آەننە بەدەلە چەشەرە.

(د) آ پەستەم مەللەکە ئەچەنە.

(ر) بککە گەتەلە آەرە مەلەلە نەدەچەمە.

(ز) آەدە اەننە وەدەدەچەدە.

(ذ) کە پەلە چەشەنە.

(ط) (اەنە) بەسە وەککەدە.

(ب) وەلە رەجەلە وەچەنە.

Exercise - II

ان جملوں کا ترجمہ اردو یا انگریزی زبان کیجئے۔

(ک) آوید ک روجے وچارو.

... ..

(چ) کمال پوچھ اویسویں دہائی.

... ..

(ط) پاہن، آہن پوچھا!

... ..

(ٹ) آ ہنڈی اچھوڑا پوڑا رادہ؛ گنٹ لہٹا.

... ..

(ظ) اتھن وچھ تھوڑا کادہ.

... ..

(گ) آہن ہنڈی آہن ہنڈی.

... ..

(ج) وچھدی ہنڈی.

... ..

(د) وچھ وچھ ہنڈی وچھ.

... ..

(د) ہنڈی پوچھ چہنڈی.

... ..

(ب) ک روجہ پوچھ رادہ.

... ..

استفہامیہ مثبت منفی جملے بصیرت مستقبل

Exercise - III

ذیل کے انگریزی/اردو جملوں کی متعلق لکھئے۔

(a)

... .. کیا آپ میرے ساتھ نہیں آئیں گے۔

(b)

... .. کیا آپ اے (عورت کو) خط نہیں لکھیں گے۔

(c)

... .. کیا آپ کانا نہیں کھائیں گے۔

(d)

... .. کیا آپ اے (اس شے کو) نہیں لینگے؟

(e)	کیا میں جاؤں
(f)	کیا ہم کل آئینگے
(g)	کیا آپ لوگ کام نہیں کر سکتے؟
(h)	کیا وہ لوگ ہمیں مطلع نہیں کر سکتے؟
(i)	سیتا! کیا تم تھوڑی دیر نہیں ٹھہرو گی؟
(j)	لوگو! (بچو) کیا تم لوگ جا کر کھیلینگے نہیں؟

Model

Model

محکمہ (کافیائی)

“నేనే వస్తాను” میں آتا ہوں

(ఆ మాట) నేను అన్నాను

Exercise - I

اب ان جملوں کو ملانے سے ایک جملہ یوں بنو

నేను వస్తానని అన్నాను.

(క) “లోపలికి రా!”
అతను (ఆ మాట) అన్నాడు.

(చ) “బజారుకు వెళ్ళు!”
(ఆ మాట) ఆమ్మ చెప్పింది.

(ట) “ఆపిల్ పండు తిను!”
(ఆమాట) ఆయన అన్నారు.

(త) “ఈ పని ముందు చెయ్యి!”
సరోజమ్మగారు అంది.

(ప) “ఈ రోజుల్లో అందరూ తెలుగు”
నేర్చుకోడం అవసరం.
(ఈ సంగతి) ఆయన చెప్పారు.

(గ) “ఈ మాట మంజూలకి చెప్పు.”
(ఈ సంగతి) ఆయన చెప్పారు.

(జ) “నా పుస్తకం ఇచ్చేయి”
రంగడు రాంబాబును అడిగాడు.

(డ) “వెంటనే వెళ్ళిపో”
(ఆమాట) ఆయన అన్నారు.

ద. “పని తొందరగా కానియ్యి.”
(ఆమాట) అతనికి చెప్పాను.

(ఒ) “ఇది తీసుకొని ఏమైనా కొనుక్కో.”
(ఆ మాట) నాన్నగారు అన్నారు.

Exercise - II

Model

”كھا كه سسه كه كر“ كا استعمال

ان دو جملوں کو ملانے سے ایک جملہ اس طرح کا بنائے

”ఈ పూట వెళ్ళొద్దు“ اس وقت نہیں جانا چاہیے
(ఆ మాట) ఆవిడ అన్నారు.

ఈ పూట వెళ్ళొద్దని اس خاتون نے کہا اس وقت نہیں جانا چاہیے
ఆవిడ అన్నారు

(క)	(గ)
(చ)	(జ)
(ట)	(ఢ)
(త)	(ద)
(ప)	(బ)

Exercise - III

جملہ معللہ (توجیہ اور سبب)

ذیل کے جملوں کو انگریزی یا اردو میں لکھئے

- (క) అతను బీదవాడని సహాయం చేశాను.
- (చ) ఒంట్లో బాగాలేదని ఆయన ఇంట్లోనే ఉండిపోయారు.
- (ట) నేనా మాట అన్నానని నీకు కోపమెందుకు?
- (త) ఆ అమ్మాయికి మంచి మొగుడు వచ్చాడని ఈవిడకి అసూయ
- (ప) ఇంట్లో బియ్యం లేవని వాళ్ళు వంట వండుకోలేదు.
- (గ) రైలు బయలుదేరుతుందని అతను గబగబా పరిగెత్తాడు.
- (జ) ఈవేళ చుట్టాలో చ్చారని ఆవిడ పిండివంటలు చేసింది.

(د) آملآل اءا ءءءرا رالءلءل مآ آللء ءءلءل آللءل.

(ء) اءا ءرملءم رالءلءل آلنل ءالءءلنلءل.

(ب) لئللل لءلءلءل ءلءلءل ءلءلءل ءلءلءل ءلءل.

Exercise - IV

فیل میں الف ب دو کالم دے گئے ہیں۔ ہر کالم کے کوئی ۱۰ عنوانات منتخب کر کے ایک کالم لکھئے۔ فیل میں مجلس کے زائد ۱۰

(ک) رلءل ءلءلءل

(آ) اءلءل ءلءلءل ءلءلءل

(ء) ءلءلءلءلءل

(ب) ءلءلءل

(ل) ءلءلءلءلءل

(ء) ءلءl

(ل) آلءl

(ء) ءلءلءلءلءلءl

(ل) ءلءلءلءلءلءلءلءلءلءلءلءلءلءلءلءلءلءلءلءl (ب) رلءلءلءl.

”مکالمہ“ کے لئے جگہ

Exercise - V

ذیل کی خالی جگہوں میں دس بیانیہ یا سادہ تملو تملے لکھئے جن میں ہ تملے مثبت معنی دیتے ہوں اور پانچ منفی ۔

(س)
(ط)
(ب)
(ث)
(ظ)
(خ)
(گ)
(ف)
(ق)
(ک)
(ج)
(چ)
(ح)
(ز)

నైలు(నది) (افریقہ کا بڑا دریا)
nailu(nadi) '(river) Nile'

نوکرا ملازم
naukaru 'servant'

పని کام
pani 'work'

పిల్లి بلی
pilli 'cat'

పులి شیر
puli 'tiger'

పాలు دودھ
paalu 'milk'

పీట بیٹھے کا تختہ - چوکی (پیڑی)
piiTā 'wooden plank'

పూజ پوجا پاٹ - عبادت
puuja 'worship'

పెద్ద بڑا - بزرگ
pedda 'big'

పొడి سفوف
poDi 'Powder'

పేను جوں (سریش پائی جانے والی)
peenu 'louse'

పోలిక مماثلت (مماثلتا ہونا)
poolika 'resemblance'

పైస پیسہ
paisa 'paisa'

پائونڈ (انگریزی سکہ یا وزن)
pauḍu 'pound' (sterling
or standard
of weight)

బరువు وزن - بار
baruwu 'weight'

బియ్యం چاول
biyyam 'rice'

బుట్టా نوکرا - نوکری
buTTa 'basket'

బావి کنواں - باؤلی
baavi 'water well'

بیرووا الماری
biiruvaa 'almirah'

బూడిద راکھ
buudida 'ash'

బృందం جماعت - ٹولی - گروہ
brundam 'troupe or
group of
persons'

TELUGU ALPHABET

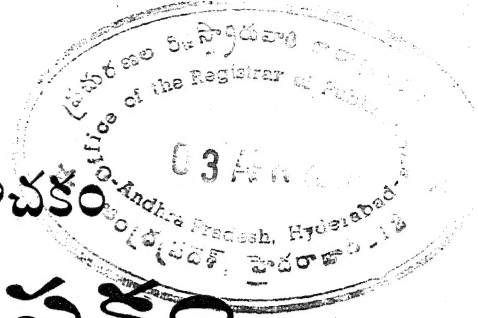
The primary and secondary symbols of Telugu sounds are introduced in the Telugu reader - I. After a careful study and writing practice of those signs the student can identify various symbols used in a word. Thus he is able to associate the spoken word with the written form.

For an intensive practice of these symbols the student is advised to select a number of words and find out the primary and secondary symbols used in writing. For the benefit of the students, a few words are given here to identify the symbols of various vowels and consonants occurring in the initial position. The secondary symbols always occur in the non-initial position.

VOWELS : حروف مصوت آوازیں

అడవి aDavi	صحرا - جنگل 'forest'	ఇటిక iTika	'brick'	ఉరుము urumu	కڑకా - بجلی کی کڑک 'thunder'
ఆట aaTa	کھیل - بازی 'play'	ఈగ iiga	مکھی 'fly'	ఊరు uuru	گانو 'town'
ఎవరు evaru	کون ؟ 'who'			ఋణం ruNam	قرضہ - احسان 'debt'
ఏమిటి eemiTi	کیا ؟ 'what'			ఒడి oDi	گود 'lap'
				ఓడ ooDa	جہاز 'ship'

9
2.10.00

తెలుగు పరిచయ వాచకం రాతపని పుస్తకం

تلگو سیکھنے والوں کے لئے ابتدائی (تعارفی) کتاب

Acc No: 27883

రచయిత

డా॥ పి. దక్షిణామూర్తి
రిటైర్డ్ డిప్యూటీ డైరెక్టర్, తెలుగు అకాడమి

సంపాదకుడు

డా॥ ఎం. రామారెడ్డి
రిటైర్డ్ డిప్యూటీ డైరెక్టర్, తెలుగు అకాడమి

ఉర్దూ అనువాదం

రియాసత్ అలీ తాజ్, ఎం.ఎ., బి.ఇడి.
రిటైర్డ్ లెక్చరర్

ఉర్దూ సంపాదకులు

ప్రొ॥ మీర్జా అఫ్బర్ అలీ బేగ్
సికింద్రాబాదు పి.జి. ఆర్ట్స్ & సైన్స్ కళాశాల
ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం

తెలుగు అకాడమి
హైదరాబాదు
1999